

EKOBROTTSMYNDIGHETEN

Finansmarknadskammaren
Chefsåklagare Martin Tidén

Ansökan om stämning

2015-01-09

Sida 1(86)
Handling 964
Ärende EB-2662-10
Handläggare 913-1

Ange dessa uppgifter vid kontakt med myndigheten

Stockholms tingsrätt
Avd 5, Enhet 52
Box 8307
104 20 STOCKHOLM

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Enhet 52

INKOM: 2015-01-09
MÅLNR: B 15982-11
AKTBIL: 105

TR mål: B 15982-11
Handl.: EKO3

1	Tilltalad: efternamn och alla förnamn		Tilltalsnamn	Yrke/titel
	Dahlbo, Björn Stefan		Stefan	
	Personnr 19590430-	Medborgare i	Telefon	Tolkbehov
	Adress			
	Offentlig försvarare/ombud Samuelson, Per E, Box 12704, 112 94 STOCKHOLM Frihetsberövande m.m.			
Delgivningsuppgifter				

2	Tilltalad: efternamn och alla förnamn		Tilltalsnamn	Yrke/titel
	Dyrefors, Lars Johan		Johan	
	Personnr 19690314-	Medborgare i	Telefon	Tolkbehov
	Adress			
	Offentlig försvarare/ombud Privat försvarare: Advokat Olof Nilsson Frihetsberövande m.m.			
Delgivningsuppgifter				

3	Tilltalad: efternamn och alla förnamn		Tilltalsnamn	Yrke/titel
	König, Mikael			
	Personnr 19630103-	Medborgare i	Telefon	Tolkbehov
	Österrike			
	Adress			
Offentlig försvarare/ombud Nilsson, Tomas, Sju Advokater KB, Box 22016, 104 22 STOCKHOLM Frihetsberövande m.m.				
Delgivningsuppgifter				

4	Tilltalad: efternamn och alla förnamn		Tilltalsnamn	Yrke/titel
	Lönström, Kurt Harry		Kurt	
	Personnr 19430814-	Medborgare i	Telefon	Tolkbehov

Adress
Offentlig försvarare/ombud Durling, Per, Advokatfirman Per Durling AB, Box 12107, 102 23 STOCKHOLM
Frihetsberövande m.m.
Delgivningsuppgifter

5	Tilltalad: efternamn och alla förnamn Qviberg, Mats		Tilltalsnamn	Yrke/titel
	Personnr 19530825-	Medborgare i Sverige	Telefon	Tolkbehov
	Adress			
	Offentlig försvarare/ombud Privat försvarare: Advokaterna Hans Strandberg, Olle Kullinger och Ulf Stigare			
	Frihetsberövande m.m.			
Delgivningsuppgifter				

Ansvarsyrkanden m.m.

De tilltalade personernas uppdrag under aktuella brottsperioder

Dahlbo var ordförande i HQ Bank AB och ledamot i HQ ABs styrelse.

König var VD i HQ AB och HQ Bank AB och ledamot i HQ Bank ABs styrelse.

Lönnström var ledamot i HQ ABs och HQ Bank ABs styrelse och ordförande i bolagens Revisionsutskott.

Qviberg var ordförande i HQ AB.

Dyrefors var revisor i HQ AB och HQ Bank AB.

1. GROVT BOKFÖRINGSBROTT (Dahlbo, König och Lönnström) (9000-K1634-10)

Gärning

Dahlbo, König och Lönnström har tillsammans och i samförstånd i HQ Bank AB med säte i Stockholm uppsåtligt eller av oaktsamhet under räkenskapsåren 2009 och 2010 fram till den 26 juli 2010 medverkat till att affärshändelser avseende köp eller utställande av optioner/derivat och resultat/värdeförändring som uppkommit under innehavstiden har bokförts utan verifikationer alternativt med bristfälliga verifikationer. Bristerna består i att

det inte framgår av verifikationerna i bokföringen hur resultatet beräknats utifrån värderings- och redovisningshierarkin enligt IAS 39 i samband med transaktionen eller vad resultatet/värdeförändringen under innehavstiden avser. Eftersom det har betydelse för om resultatet får bokföras direkt mot resultaträkningen eller inte har detta medfört att rörelsens förlopp, ekonomiska resultat och ställning till följd härav inte i huvudsak gått att bedöma med ledning av bokföringen.

Brotten är att bedöma som grova eftersom det avsett mycket betydande belopp.

Lagrum

11 kap 5 § brottsbalken

11 kap 5 § brottsbalken

11 kap 5 § 2 st brottsbalken

2. SVINDLERI, GROVT BROTT (Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg) och MEDHJÄLP TILL SVINDLERI, GROVT BROTT (Dyrefors) (9000-K1634-10)

Gärning

Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg har på grund av sin ställning bort äga särskild kännedom om HQ AB med säte i Stockholm. De har tillsammans och i samförstånd uppsåtligen eller av grov oaktsamhet offentliggjort eller eljest bland allmänheten eller företagets intressenter spridit vilseledande uppgifter ägnade att påverka bedömandet av företaget i ekonomiskt hänseende och därigenom medföra skada genom att i årsredovisningen avseende HQ AB räkenskapsåret 2009 - som upprättats i Stockholm någon gång mellan den 1 - 10 mars 2010 - uppge följande vilseledande uppgifter

- a) HQ AB har avseende tradingen i HQ Bank AB redovisat ett felaktigt resultat eftersom banken redovisat s k dag 1-resultat och värdeförändringar direkt mot resultatet vad avser instrument som är värderade utifrån en teoretisk värdering där banken använt icke observerbara marknadsdata, trots att detta strider mot redovisningshierarkin i IAS 39.

- b) HQ AB har uppgett att HQ Bank AB har följt IAS 39 vid värderingen och redovisningen av finansiella instrument på en aktiv marknad. HQ AB har redovisat HQ Bank ABs definition av aktiv marknad. HQ AB har redovisat att HQ Bank ABs tillämpning av definitionen innebar att

banken vid värdering på en aktiv marknad använde publicerade prisnoteringar och implicit volatilitet. Värderingen låg till grund för redovisningen.

HQ Bank AB har inte tillämpat definitionen under 2009. HQ Bank AB har använt teoretisk värdering och rak volatilitet vid värderingen som ligger till grund för redovisningen.

- c) I årsredovisningen finns följande upplysning angående HQ Bank ABs redovisning av resultat vid transaktioner av finansiella instrument *"Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat "dag-1 resultat", redovisas direkt i resultatet"*. HQ AB – som lämnat upplysning om att HQ Bank AB har följt IAS 39 - har inte lämnat upplysning om att detta strider mot IAS 39 vad avser instrument som är värderade utifrån en teoretisk värdering där HQ Bank AB använt icke observerbara marknadsdata. HQ AB har inte redogjort för skälen för denna avvikelse.
- d) HQ AB har uppgett att bolaget följt IFRS trots att bolaget underlåtit att lämna upplysningar enligt IFRS 7 p 27 B (nu IFRS 13 p 93). HQ AB har inte redovisat skälen för att HQ AB underlåtit att lämna upplysningen och inte heller redovisat den bedömda avvikelsens effekt på varje post i årsredovisningen som skulle ha redovisats enligt kravet.

Dyrefors – som känt till ovanstående brister - har främjat brotten genom att han i Stockholm den 11 mars 2010 skrev under en skriftlig revisionsberättelse avseende årsredovisningen 2009 trots vetskap om att det var en förutsättning för spridning av ovanstående vilseledande uppgifter.

Brotten är att bedöma som grova, då de vilseledande uppgifterna varit ägnade att medföra ekonomisk skada till betydande belopp för den allmänhet som förvärvat eller skulle komma att förvärva aktier i HQ AB. Vidare är brotten att anse som grova med hänsyn till omfattningen och tillvägagångssättet.

Lagrums

9 kap 9 § 2 st och 3 st brottsbalken

9 kap 9 § 2 st och 3 st brottsbalken och 23 kap 4 § brottsbalken

3. SVINDLERI, GROVT BROTT (Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg) (9000-K1634-10)

Gärning

Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg har på grund av sin ställning bort äga särskild kännedom om HQ AB. De har tillsammans och i samförstånd uppsåtligen eller av grov oaktsamhet offentliggjort eller eljest bland allmänheten eller företagets intressenter spridit vilseledande uppgift ägnad att påverka bedömandet av företaget i ekonomiskt hänseende och därigenom medföra skada genom att den 15 april 2010 i Stockholm i delårsrapporten Q1-2010 för HQ AB redovisa ett felaktigt resultat avseende tradingen i HQ Bank AB. Det felaktiga resultatet har uppkommit eftersom banken redovisat s k dag 1-resultat direkt mot resultatet vad avser instrument som är värderade utifrån en teoretisk värdering där banken använt icke observerbara marknadsdata, trots att detta strider mot redovisningshierarkin i IAS 39.

Brottet är att bedöma som grovt, då de vilseledande uppgifterna varit ägnade att medföra ekonomisk skada till betydande belopp för den allmänhet som förvärvat eller skulle komma att förvärva aktier i HQ AB. Vidare är brottet att anse som grovt med hänsyn till omfattningen och tillvägagångssättet.

Lagrum

9 kap 9 § 2 st och 3 st brottsbalken

Särskilda yrkanden

Näringsförbud (Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg)

Det yrkas att näringsförbud skall åläggas Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg eftersom de som företrädare för juridisk person grovt åsidosatt vad som ålegat dem i näringsverksamheten och därvid gjort sig skyldiga till brottslighet som inte är ringa.

Näringsförbud är påkallat från allmän synpunkt eftersom Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg gjort sig skyldig till brott för vilket det lägsta föreskrivna straffet är fängelse i sex månader.

Lagrum

1 – 3§ § och 4 § lag (1986:436) om näringsförbud

Yrkande om förbud att lämna ekonomiskt biträde (Dyrefors)

Det yrkas att Dyrefors ska meddelas förbud att lämna ekonomiskt biträde eftersom han när sådant biträde lämnats har gjort sig skyldig till brott, som inte är ringa.

Lagrum

3 § Lag (1985:354) om förbud mot juridiskt eller ekonomiskt biträde i vissa fall

Bevisning

Nedan följer en bevisuppgift. Den är uppdelad i två delar. I den första delen presenteras huvuddragen av bevisningen. I den andra delen presenteras resterande bevisning. Bevisuppgiften börjar med en kortare redogörelse för redovisningsregler, definitioner, begrepp och en inledning.

Del 1

Redovisningsregler, definitioner och begrepp

IFRS betecknar de redovisningsstandarder som noterade företag ska tillämpa vid upprättande av koncernredovisning. Standarderna har utfärdats av det oberoende expertorganet IASB och har antagits av EU. Reglerna är tvingande i Sverige och HQ var tvungen att följa dem. IAS betecknar standarder som ursprungligen har utfärdats av föregångaren till IASB. IAS-standarder utgör en del av IFRS-regelverket och är likvärdiga med IFRS-standarder.

Enligt bokföringslagen är en affärshändelse alla förändringar i storleken och sammansättningen av ett företags förmögenhet som beror på företagets ekonomiska relationer med omvärlden. För varje affärshändelse ska det finnas en verifikation. Av verifikationen skall det bli framgå vad affärshändelsen avser och dess innebörd. Verifiering av en affärshändelse kan ske direkt på verifikationen eller genom hänvisning till en annan handling.

Derivat t ex en option är ett finansiellt instrument vars värde är beroende av den framtida utvecklingen hos en underliggande tillgång, exempelvis en aktie eller index. Handel med optioner innebär att handel inte sker med själva tillgången. Handel sker istället med kontrakt som exempelvis avser rätten att

köpa eller sälja en viss tillgång till ett visst pris i framtiden, det s k lösenpriset. Optioner har till skillnad från aktier en begränsad livslängd som sträcker sig till den s k förfallomånaden. Om man köper en option får man en tillgång. Om man säljer (ställer ut) en option får man en skuld.

Market –making kännetecknas av att handlarna ställer köp-och säljpriser för att garantera likviditeten till marknaden på de instrument för vilka de är market-makers.

Egenhandel är en strategi som bygger på att handlarna aktivt tar positioner i egen bok i intjäningssyfte.

Volatilitet. Begreppet ger uttryck för ett mått på hur mycket ett finansiellt instruments värde varierar över tiden. *Historisk volatilitet* beskriver volatiliteten under en viss tidsperiod tillbaka i tiden. *Implicit volatilitet* beskriver marknads förmodan rörande den framtida volatiliteten. *Rak volatilitet* innebär att optioner med samma underliggande instrument och samma löptid (lösenmånad) anses ha samma volatilitet oavsett lösenpris. Marknaden har dock olika volatilitet beroende på lösenpris för optioner med samma underliggande instrument och löptid s k *SKEW*.

ATM. Vid angivande av en options värde anges ibland begreppet ”At The Money” ATM i det fall där optionens lösenpris överensstämmer med det aktuella priset på den underliggande tillgången.

Dag-1-resultat. Beräkningen av dag 1-resultat utgår ifrån det värde som den aktuella positionen bokförs till första gången d v s transaktionspriset. Därefter kan en efterföljande värdering ske av det finansiella instrumentet. Då uppstår ett resultat som kallas för dag-1 resultat och som ska verifieras och bokföras.

O/N RISK maximal förlustrisk över en dag.

VEGA är en riskparameter som talar om hur mycket optionens värde förändras vid en 1-procentig förändring av volatiliteten. . Vega på 40 miljoner kr – 1 % förändring av volatiliteten är påverkar värdet med 40 miljoner och 0,1 % förändring av volatiliteten påverkar värdet med 4 miljoner kr.

Inledning

HQ AB var moderbolag till HQ Bank AB. HQ AB var noterat på Nasdaq OMX. 2006 fick HQ Bank AB tillstånd att bedriva bankrörelse. Den 27 augusti 2010 återkallade Finansinspektionen HQ Banks tillstånd. Den verksamhet som är aktuell i detta ärende är HQ Banks egenhandel avseende indexoptioner i den s k FCs avvecklingsportfölj. I årsredovisningen för 2009 redovisade HQ AB

tradingens resultat till -29 MSEK. I delårsrapporten Q1- 2010 redovisade HQ AB tradingens resultat till -8 MSEK.

Tillämpliga redovisningsprinciper

HQ skulle redovisa sina finansiella instrument med beaktande av den internationella redovisningsrekommendationen IAS 39 och bokföringslagen. Enligt IAS 39 ska finansiella tillgångar och skulder, som innehas för handel, redovisas till verkligt värde. **Verkligt värde** är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs.

Värderingen enligt IAS 39 görs utifrån en värderingshierarki¹

- i. Priser från en **aktiv marknad – noterade och publicerade priser**
- ii. Värderingsteknik med **observerbara marknadsdata/priser**
- iii. Värderingsteknik med **icke observerbara marknadsdata/priser**

IAS 39 är ett regelverk som ger upphov till olika valsituationer och bedömningar som faller på företagets ledning att göra. Företaget måste ta fram en definition på aktiv marknad. Detta för att kunna bestämma när noterade priser på en aktiv marknad ska användas vid värderingen. Företaget måste också dra en gräns mellan vad som är att betrakta som observerbara och icke observerbara marknadsdata. Skälet till det är att det enligt IAS 39 VT 76 A bara är i de fall då observerbara marknadsdata används vid värderingen som s k dag 1-vinster får redovisas direkt mot resultaträkningen.² Om icke observerbara marknadsdata använts kan företaget välja att periodisera dag-1-vinsten. Företaget kan också avvakta till dess marknadsdata blivit observerbar och då bokföra eventuellt resultat.

HQ har i praktiken saknat definitioner och instruktioner för att kunna följa de tvingande reglerna (se nedan p 3- 5). Detta ledde till att HQ bröt mot regelverket bl a genom att alla dag-1-vinster bokfördes mot resultaträkningen oavsett värderingsteknik.

Av IAS 39 VT76 A framgår att tillämpningen av regelverket ska vara konsekvent med den standarden. Detta innebär att inte heller efterföljande

¹ KPMG har beskrivit regelverket i denna del se t ex C sid 95 och H2 sid 45. Se också RNs beslut B sid 51

² RNs beslut B sid 51 och Dyrefors' yttrande till RN E1 sid 45

värderingar "dag-2" som bygger på icke observerbara marknadsdata får bokföras direkt mot resultaträkningen.³

Upplysningskrav i den externa ekonomiska rapporteringen

Enligt IFRS 7 27 A ska ett företag som ska lämna upplysningar enligt IFRS 7 27 B klassificera värderingar till ett verkligt värde genom användning av en hierarki för verkligt värde som återspeglar betydelsen av de indata som använts i värderingarna. Hierarkin överensstämmer i huvudsak med redovisad hierarki i IAS 39.⁴ Nivåtillhörigheten bestäms utifrån hur man kommit fram till verkligt värde.⁵ IFRS 27 B innebär således ingen förändring för den löpande bokföringen utan ett upplysningskrav i samband med den finansiella rapporteringen.

IAS 39	IFRS 7 27 A och B
Aktiv marknad – Publicerade/noterade prisnoteringar	Nivå 1 – Publicerade/noterade prisnoteringar
Värderingsteknik – observerbara marknadsdata	Nivå 2 - Värderingsteknik – observerbara marknadsdata
Värderingsteknik – icke observerbara marknadsdata	Nivå 3 - Värderingsteknik baserade på icke observerbara marknadsdata

Övergripande bevisning åp 1-3

HQs interna instruktioner värdering och redovisning

P 1-8 åberopas till styrkande av att Dahlbo, König, Lönnström, Qviberg och Dyrefors visste om att den beskrivna och tillämpade värderingstekniken per definition ledde fram till dag-1-resultat som byggde på icke observerbara marknadsdata, att HQ vid årsskiftet 2008/09 i praktiken saknade interna regler och definitioner för att kunna följa IAS 39 och att KPMG rekommenderade HQ att under 2009 anpassa sig till regelverket

1. Av HQ Bank ABs tradinginstruktion som beslutats av styrelsen för HQ Bank framgår att det är av Tradingavdelningen (Trading) åsatt

³ S 1 sid 94-95

⁴ se t ex A sid 100

⁵ H 1 sid 52

teoretiska värde som ligger till grund för bokföringen och resultatberäkningen. Värderingen utgår från en rak volatilitet. Uppskattningen av volatiliteten bygger på ”implicit volatilitet i liknande värdepapper samt historisk volatilitet i aktuellt underliggande.”⁶ Av årsredovisningarna för HQ AB 2008 och 2009 upplyses därutöver att HQ använder ett sk mean reversion antagande som innebär att optionernas volatilitet kommer att söka sig till ett historiskt snitt. I årsredovisningen för 2008 förtydligas detta med att alla optioner som avviker från sitt historiska snitt betraktas som felprissatta. Detta innebär att framtida volatilitet skattas utifrån historisk volatilitet i högre grad än implicit volatilitet.⁷

2. Ett exempel för att illustrera detta är en transaktion den 16 mars 2009. HQ Bank ställer ut Odaxoptioner med förfallomånad december 2009. Optionen har en implicit volatilitet på 29,2. HQ hade redan bestämt den raka volatiliteten för optioner med förfallomånad december 2009 till 20. Enligt HQ Banks volatilitetsavstämningen för mars ligger 20 i linje med historisk volatilitet under de senaste 5 åren.⁸ Det här leder till att transaktionspriset om 51 MSEK bokförs. Därefter omvärderas positionen till 12 MSEK. Eftersom det är en skuldposition leder omvärderingen till att skulden minskar och en dag-1-vinst om 39 MSEK uppstår. Minskningen av skulden beror dels på HQs val av nivå på volatiliteten och dels på att HQ använder rak volatilitet och bortser från marknadens SKEW. Den av HQ beskrivna och tillämpade värderingstekniken leder därför per definition fram till ett sk dag-1-resultat.⁹
3. Av en skrivelse den 27 juli 2010 från HQ Bank AB till Finansinspektionen (FI) förklaras hur banken i samband med teoretisk värdering har bedömt gränsen mellan observerbara och icke observerbara marknadsdata. HQ anser att användandet av implicit volatilitet vid den teoretiska värderingen innebär att observerbara marknadsdata använts. HQ menar vidare att användandet av historisk volatilitet vid den teoretiska värderingen innebär att icke observerbara marknadsdata har använts.¹⁰
4. I nämnda skrivelse från HQ till FI redogör HQ för problem vid tillämpningen av sina nämnda ställningstaganden vad gäller gränsen

⁶ C sid 17-18

⁷ 2008 G sid 128-129 och 150) och 2009 G sid 209

⁸ F sid 15

⁹ Se också Lagerstams PowerPoint T8 s 278-279

¹⁰ C sid 219-220 och sid 231 e

mellan observerbara och icke observerbara marknadsdata.¹¹ Dessa problem har lett till att HQ i praktiken inte har haft någon gränsdragning mellan observerbara och icke observerbara marknadsdata

5. Av samma skrivelse från HQ och av Dyrefors' yttrande till RN framgår att HQ inte hade någon definition för bestämmande av aktiv marknad.¹² Den kom till under senare delen av 2009, men tillämpades inte under 2009 eller i samband med årsredovisningen 2009 (se nedan under åp2 b).
6. HQ hade i samband med årsredovisningen 2008 således inte någon definition på aktiv marknad. HQ hade inte heller – i praktiken - någon gränsdragning mellan observerbara eller icke observerbara marknadsdata. Eftersom den av ledningen givna instruktionen inte gick att tillämpa ledde det till att alla dag-1-resultat bokfördes direkt mot resultaträkningen oavsett värderingsteknik.
7. I årsredovisningen för HQ AB 2008 upplyser HQ därför om att "Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat "dag-1 resultat", har inte bedömts som materiellt och redovisas således direkt i resultatet".¹³ KPMG har i skrivelse till HQ anmärkt att HQs beskrivning om att dessa belopp inte är väsentliga bör verifieras.¹⁴
8. Vid styrelsemöte i HQ AB den 28 januari 2009 rapporterar Dyrefors från revisionen 2008. Dyrefors redogör bl a för betydelsen av gränsdragningen mellan aktiv och inaktiv marknad samt dess betydelse för val av värderingsmetod. KPMG rekommenderar också HQ bl a att utarbeta en tydlig instruktion för hur volatilitet ska bestämmas vid värderingen för den externa finansiella rapporteringen för att därigenom underlätta värderingen i den externa finansiella rapporteringen och riskfunktionens kontroll. KPMG rekommenderar en kontinuerlig utveckling/anpassning till nya redovisningsrekommendationer och praxis; med särskilt fokus på värdering och tilläggsinformation för finansiella instrument i den externa finansiella rapporteringen.¹⁵

¹¹ C sid 230-231

¹² E 2 sid 141

¹³ G sid 129

¹⁴ H1 sid 9

¹⁵ I sid 68 och 70

P 9-11 visar att HQ genom att dels utse vice vd Crafoord som ansvarig för avvecklingsportföljen och dels besluta att trading inte längre hade mandat för avvecklingsportföljen ledde till att HQ saknade instruktioner för hur värdering av positioner i avvecklingsportföljen skulle ske och att värderings- och kontrollrutinen sattes ur spel till styrkande av att HQ saknade instruktioner och organisation för verksamheten i avvecklingsportföljen.

9. HQ Bank hade en värderings- och kontrollrutin.¹⁶ Som tidigare nämnts var det av Trading åsatt teoretiska värde som låg till grund för bokföringen och resultatberäkningen. Riskfunktionen (Risk) kontrollerade Tradings värdering och Ekonomiavdelningen bokförde. Vid oenighet mellan Trading och Risk om värderingen hänsköts frågan till VD och sedan styrelsen.
10. Av ett mejl daterat den 12 februari 2009 framgår att HQ Banks VD Mikael König upplyser chefen för Risk att Trading inte längre har mandat för innehaven i FCs avvecklingsportfölj. König skriver vidare att portföljen ska vara avvecklad under året och skötas av Crafoord samt att styrelsen är informerad om detta.¹⁷
11. Beslutet att avveckla portföljen har kommunicerats med marknaden genom HQ ABs årsredovisning för 2007.¹⁸ I Q2 2009 upplyste HQ AB bl a om att tradingverksamheten kontinuerligt reducerar risken i portföljen och ökar fokus på market making i likvida instrument.¹⁹

P 12-14 åberopas till styrkande av att Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg (p12 och 13) från sommaren 2009 kände till att HQs värdering inte överensstämde med marknadens.

12. Under sommaren 2009 tar HQ nya positioner i Odax indexoptioner.
13. Från och med augusti 2009 höjde HQ Bank O/N RISK från 40 MSEK till 150 MSEK.²⁰ Höjningen innebar i praktiken att HQ var beredda att förlora 150 MSEK över en ”dag”.

¹⁶ C sid 96

¹⁷ T4 sid 72

¹⁸ G sid 5

¹⁹ G sid 341

²⁰ se mejl om överdrag 090806 mellan bl a Qviberg och Crafoord T7 sid 197 ff och styrelseprotokoll i HQ bank 18 augusti 2009 I sid 154 ff

14. Enligt en bilaga till styrelseprotokoll i HQ Bank AB den 13 oktober 2009 framgår att Odaxoptionerna med förfallomånaderna mars och juni 2010 värderas teoretiskt med användande av historisk volatilitet. Det finns en prisbild i marknaden som avviker från teoretiskt pris, HQ har betydande positioner. Vidare anges att skälet till höjningen av O/N RISK är för att skjuta upp avvecklingen eftersom det skulle bli onödigt dyrt att stänga positionerna i Odax.²¹ Av materialet som presenteras för styrelsen framgår att om HQ skulle ändra volatiliteten avseende Odax från HQs teoretiska till den implicita skulle resultateffekten för HQ bli - 215 MSEK.²²

P 15-16 åberopas till styrkande av att Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg inte sett till att det utarbetas en tydlig instruktion för hur volatilitet ska bestämmas vid värderingen för den externa finansiella rapporteringen t ex HQ ABs kvartalsrapporter och årsredovisningar för att därigenom underlätta värderingen och riskfunktionens kontroll och därmed saknade HQ i praktiken interna regler och definitioner för att kunna följa IAS och IFRS

15. Den 22 oktober 2009 upplyser HQ Bank vid ett möte med företrädare för KPMG att HQ inte implementerat rekommendationerna från januari 2009²³(se p 8).
16. Den 17 november 2009 uppmanar Dyrefors vid ett möte med företrädare för HQ Bank återigen HQ att bl a utarbeta en tydlig instruktion för hur volatilitet ska bestämmas vid värdering för den externa finansiella rapporteringen samt att utarbeta en instruktion för bestämmande av aktiv marknad. HQ uppmanas vidare att utvärdera konsekvenserna för att övriga formella avvikelser från IAS 39 ännu inte åtgärdats bl a utifrån regeln att dag-1-vinster endast får redovisas när värdering görs utifrån observerbara marknadsdata.²⁴

Den löpande bokföringen

P 17-18 åberopas till styrkande av att det är HQs bristande instruktioner som leder fram till att bokföringen inte verifieras och att alla dag-1-vinster bokförs direkt mot resultatet oavsett värderingsteknik.

²¹ I sid 166-172

²² R sid 147-157

²³ H1 sid 24

²⁴ C sid 93

17. Tidigare har ett exempel från HQ Banks egenhandel presenterats där en dag-1-vinst om 39 MSEK uppstod (se p 2). Beräkningen av dag-1-resultat utgår ifrån det värde som den aktuella positionen bokförs till första gången d v s transaktionspriset. HQ Bank bokförde det verkliga transaktionspriset löpande under månaden. Instrumentet värderades omedelbart om från transaktionspriset till den av HQ bestämda teoretiska raka volatiliteten. Med den av HQ beskrivna och tillämpade teoretiska värderingstekniken med rak volatilitet uppstod per definition ett dag-1-resultat. I HQs fall inträffade således vid varje transaktion en förändring av tillgången eller skuldens värde d v s en förändring av HQs förmögenhet, som skulle verifieras och bokföras.
18. Vid månadsskiptena räknades resultatet av omvärderingarna ut och bokfördes mot resultaträkningen. Eftersom HQ inte hade någon definition på aktiv marknad och inte heller någon gränsdragning mellan observerbara och icke observerbara marknadsdata bokfördes resultatet mot resultaträkningen oavsett värderingsteknik. Av verifikationerna i bokföringen framgår således inte om t ex den nämnda dag-1-vinsten på 39 MSEK avser en affärshändelse där förändringen av skuldens storlek bygger på noterade priser, observerbara eller icke observerbara marknadsdata. Det går således inte av bokföringen att bedöma affärshändelserna och därmed inte heller om HQ Banks redovisade resultat avseende tradingen är riktigt. Det finns inte heller någon hänvisning till någon sidoordnad bokföring eller till någon instruktion som kan bringa klarhet i varför förändringen av förmögenheten skett och hur dag-1-resultatet beräknats.²⁵

Årsredovisningen 2009

P 19-23 visar att Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg trots rekommendationen från KPMG i januari 2009 inte tagit fram en instruktion för bestämmande av volatiliteten och därmed saknade HQ i praktiken interna regler och definitioner för att kunna följa IAS 39 och IFRS, 7 till styrkande av att det beror på deras underlåtenhet att vidta de åtgärder som KPMG rekommenderade under 2009 att vilseledande uppgifter lämnas i årsredovisningen för år 2009.

19. HQ Bank bedrev handel med indexoptioner. HQ skulle redovisa och upplysa om denna verksamhet i enlighet med IAS och IFRS. För att kunna följa de tvingande reglerna måste HQ – som nämnts – ha en

²⁵ T9

definition på aktiv marknad samt bestämma en gräns mellan observerbara och icke observerbara marknadsdata. Det var företags ledning som var ansvarig för att definitioner och instruktioner togs fram. Som tidigare redogjorts för saknade HQ vid ingången av 2009 sådana definitioner och instruktioner.

20. KPMG rekommenderade därför bl a vid ett styrelsemöte den 28 januari 2009 HQ AB att vidta vissa åtgärder för att kunna följa regelverket (p 8)
21. Under hösten 2009 framkommer att HQ inte har följt rekommendationen (se p 15) och KPMG återupprepar sin rekommendation (se p 16)
22. En definition av aktiv marknad tas under slutet av 2009 fram. Den presenteras i årsredovisningen, men har inte tillämpats under 2009 eller i samband med årsredovisningen (se nedan under åp 2 b).
23. I protokoll från HQ ABs styrelsemöte 100129 framgår det att KPMG anser att principerna för HQs värdering aktiv marknad och användandet av rak volatilitet, som det redogörs för, innebär ett visst avsteg från IFRS. KPMG återupprepar rekommendationen till HQ - från genomgången i januari 2009 - att se över instruktioner för värdering av finansiella instrument för den externa finansiella rapporteringen med avsikten att ge en så tydlig och fullständig vägledning som möjligt och som därmed kan ligga till grund för värderingen och Risk-funktionens kontroller.²⁶

Felaktigt resultat (åp2 a)

P 19-23 och 24-26 visar att HQ inte avvecklade positionerna, de var vidare tvungna att dels bibehålla O/N RISK limiten och värdera utifrån icke observerbara marknadsdata och att Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg (29 och 31) kände till att HQs värdering inte överensstämde med marknadens, till styrkande av att de kände till att HQ använde icke observerbara marknadsdata vid sin värdering och att det redovisade resultatet för tradingen var för högt.

24. Av styrelseprotokollen i HQ Bank AB den 25 november 2009 och 28 januari 2010 framgår att banken fortsatte att ha en O/N RISK limit på 150 MSEK med en sänkning strax före årsskiftet till 100

²⁶ I sid 106-107

MSEK men den ändrades snabbt tillbaka till 150 MSEK.²⁷ Detta informerades styrelsen i banken och Qviberg om varje dag i ett styrelsemail där även överträdelser av limiterna framgick.²⁸ 150 MSEK motsvarade vid årsskiftet 2009/10 c a 25 procent av HQ Bank ABs egna kapital.²⁹

25. I samband med värderingen 091231 konstaterar Risk i en handling som presenteras för styrelsen i HQ Bank AB den 28 januari 2010 att **Odax mars (tillgångar)** värderas till 25 vilket är 2-3 procent högre än ATM. Eftersom VEGA är 38 MSEK innebär det en resultateffekt – om man använder rak volatilitet – på minst 76 MSEK till HQs fördel. **Odax juni (skulder)** värderas till 20 ca 3 procent lägre än implicit volatilitet. Eftersom VEGA är 40 miljoner innebär det en resultateffekt – om man använder rak volatilitet – på minst 120 MSEK till HQs fördel. Historisk volatilitet de senaste 3-5 åren ligger kring 20.³⁰
26. HQ har således vid värderingen i enlighet med den av styrelsen utfärdade tradingsinstruktionen och beskrivningen i HQ ABs årsredovisningar inte använt sig av implicit volatilitet för mars och av historisk volatilitet för juni (se p 1-4). HQ har enligt sin egen tolkning av regelverket (se p 3) vid värderingen använt icke observerbara marknadsdata. Av årsredovisningen framgår att HQ bedömt att c a 70 procent av indexoptionerna värderats med icke observerbara marknadsdata.³¹

Aktiv marknad (åp 2b)

P 27-28 återopas till styrkande av att de tilltalade lämnat vilseledande uppgifter i årsredovisningen 2009 eftersom HQ aldrig under 2009 tillämpat definitionen av aktiv marknad som finns i årsredovisningen.

27. HQ AB upplyser i årsredovisningen 2009 att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med IFRS och IAS. Vidare upplyses om att finansiella instrument värderas och redovisas i koncernen i enlighet med reglerna i IAS 39. HQ AB skriver vidare om att det bästa beviset på verkligt värde är förekomsten av publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad och när sådan förekommer används de vid värderingen. Vidare så definierar HQ AB vad de bedömer är en aktiv marknad.³²

²⁷ I sid 176 och 211

²⁸ I sid 176 och 211 och T8 sid 292

²⁹ G sid 250

³⁰ I sid 211 och F sid 74

³¹ G sid 230

³² G sid 203, 208 och 209

28. I Tradings kontrollvärdering 091230 konstaterar Risk att Odax med förfallomånad januari 2010 är aktiv enligt den nya definitionen, men att banken ändå använder teoretisk värdering med rak volatilitet.³³

Dag-1-resultat (åp 2 c)

P 19-23 och 29 visar att Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg trots rekommendationen från KPMG inte tagit fram en instruktion för bestämmande av volatiliteten och att HQ i praktiken saknade interna regler och definitioner för att kunna följa IAS till styrkande av att det är deras underlåtenhet att inte anpassa HQs instruktioner till regelverket som leder till att HQ AB lämnar vilseledande uppgifter i årsredovisningen avseende dag-1-resultat.

29.

CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/3	Mejl 100225 med tillhörande utkast till årsredovisningen Som innehåller följande sid 47. ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, har inte bedömts som materiellt och redovisas således direkt i resultatet.” Där det framgår att HQ gör en kvantifiering av att de bryter mot IAS 39.
---	---

³³ F sid 73,76 och 77

<p>CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/5</p>	<p>Mejl 100312 till HQ med tillhörande utkast till årsredovisningen som innehåller följande på sid 47 ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, redovisas direkt i resultatet. En periodisering av dag-1 resultatet över kontraktets löptid har givet handels omfattning inte bedömts som väsentlig.” Där det dels framgår att det avser värderingar med icke observerbara marknadsdata eftersom man skriver om periodisering och dels att HQ gör en kvantifiering av att de bryter mot IAS 39.</p>
<p>T 4 sid 98</p>	<p>Mejlkonversation om skrivningar i årsredovisningen 100316 där det framgår att påståendet att rakvollarvärdering inte påverkar resultatet är direkt fel</p>

<p>CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/5/6</p>	<p>Mejl 100319 HQ med tillhörande utkast till årsredovisningen som innehåller följande på sid 47 ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, redovisas direkt i resultatet.”</p>
<p>H2 sid 3-12 jmf med H1 sid 8-9</p>	<p>Sammanfattande granskning av KPMG 100310 där bl a på sid 6 framgår att HQ inte kunnat presentera dokumentation som styrker att deras hantering av dag-1 och att denna avvikelse inte utgör ett väsentligt fel.</p>

IFRS 27 B (åp2 d)

P 19-23 och 30-31 visar att Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg trots rekommendationen från KPMG inte tagit fram en instruktion för bestämmande av volatiliteten och därmed saknade HQ i praktiken interna regler och definitioner för att kunna följa IAS och IFRS , till styrkande av att det beror på

deras underlåtenhet att inte anpassa HQs instruktioner till regelverket som leder till att HQ AB lämnar vilseledande uppgifter i årsredovisningen avseende att HQ AB redovisat enligt IFRS trots att företaget inte har det.

30. Årsredovisningen för 2009 där det framgår att HQ AB uppger att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med IFRS.³⁴

31. Årsredovisningen för 2009 där det framgår att man inte redovisat IFRS 27 B.³⁵

Felaktigt resultat åp 3

P 19-23 och 32-35 visar att HQ inte avvecklade positionerna utan var tvungna att dels bibehålla O/N RISK limiten och värdera utifrån icke observerbara marknadsdata och att Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg (29,30) kände till att HQs värdering inte överensstämde med marknadens, till styrkande av att HQ använt icke observerbara marknadsdata vid sin värdering och redovisat ett för högt resultat i Q 1 2010.

32. HQ har inte följt KPMGs rekommendationer från januari 2010 (se p 23).

33. Banken fortsätter att ha en O/N RISK limit på 150 MSEK, vilket de tilltalade informeras om varje dag.

34. I samband med värderingen 100331 konstaterar Risk i en handling som föredras för styrelsen i HQ Bank AB den 13 april 2010 att vissa **aktivt handlade** optioner ska värderas till noterade priser i enlighet med den instruktion som tagits fram av HQ. Detta skulle avseende Odax ge en resultateffekt på -26,3 MSEK. Vidare konstaterar Risk att **Odax juni (tillgång)** värderas till 20. Historisk volatilitet under de senaste 3-5 åren ligger kring 20 och kurvan är nedåtgående. Värderingen är 3 procent högre än implicit volatilitet. Eftersom VEGA är 58 MSEK innebär det en resultateffekt – om man använder rak volatilitet – på minst 178 MSEK till HQs fördel. **Odax december (skuld)** värderas till 17 %. Historisk volatilitet under de senaste 3-5 åren ligger kring 20 och kurvan är nedåtgående vilket är 2 procent lägre än implicit volatilitet. Eftersom VEGA är ./ 41 MSEK innebär det en

³⁴ G sid 203

³⁵ G sid 163-244

resultateffekt – om man använder rak volatilitet – på minst 82 MSEK till HQs fördel.³⁶

35. HQ har således vid tillämpningen av tradingsinstruktionen och beskrivningen i årsredovisningarna använt sig av historisk volatilitet för juni och december. Enligt HQs egna gränsdragning p3 har HQ vid värderingen använt icke observerbara marknadsdata.

Efter 100331

P 36-39 återopas till styrkande av att Dahlbo, König, Lönnström och Qviberg inte har haft för avsikt att anpassa HQs instruktioner till regelverken IAS 39 och IFRS 7 trots rekommendationerna från KPMG och att HQ AB med Qviberg som ordförande bestämmer över värderingsprinciperna för tradingportföljen och har beslutat i operativa frågor för banken.

36. Banken fortsätter att ha en O/N RISK limit på 150 MSEK
37. Vid ett styrelsemöte den 15 april 2010 tillsätter HQ AB en grupp bestående av Stefan Dahlbo, Catharina Lagerstam och Curt Lönnström såsom särskild arbetsgrupp att vid behov biträda Mikael König i handläggningen av de frågor som rör portföljen.³⁷ Samma dag hålls bolagsstämman HQ AB där utdelning sker med 6 kr per aktie.
38. Vid styrelsemöte den i HQ AB den 17 maj 2010 väcker Catharina Lagerstam frågan om det finns anledning att ompröva de principer som HQ tillämpar för värderingen av tradingportföljen. Styrelsen beslutade att det för närvarande inte fanns skäl att ompröva värderingsprinciperna. Lagerstam anmälde att hon hade avvikande uppfattning i denna fråga.³⁸ Lagerstam avgår kort därefter som styrelseledamot.
39. 100601 sänks O/N RISK limiteten till 130 MSEK. HQ har inte vidtagit någon åtgärd att följa KPMGs rekommendationer (se p 28) se bl a volatilitetsavstämning 100531³⁹ och bilaga till styrelsemöte i HQ Bank AB 100610⁴⁰ samt bokföringen.⁴¹

³⁶ I sid 239 ff

³⁷ T2 sid 226

³⁸ T2 sid 297

³⁹ F sid 63

⁴⁰ T2 sid 306

⁴¹ T 9 sid 155-207

Del 2

Muntlig bevisning

Förhör med de tilltalade

Vittnesförhör med **Fredrik Crafoord (tidigare misstänkt)** som ska höras om sina kontakter med medarbetare på HQ och sina arbetsuppgifter och ansvar på HQ och hur det gick till att handla med optioner på HQ, vilka priser som HQ fick handla emot, hur den raka volatiliteten bestämdes och vilka konsekvenser användandet av rak volatilitet fick, varför han ville höja risklimiterna sommaren 2009 och vilka konsekvenser det hade fått om de inte hade höjts, han ska vidare höras om vilken information som han lämnat till andra inom HQ angående den s k avvecklingsportföljen bl a vi de s k måndagsmötena, tills styrkande av att HQ använde icke observerbara marknadsdata vid värderingen och att Dahlbo, König och Qviberg känt till det.

Vittnesförhör med **Johan Tyrén**, som ska höras om sin anställning på HQs tradingavdelning och sina kontakter med andra medarbetare på HQ och hur det gick till att handla med optioner på HQ, vilka priser som HQ fick handla emot, diskussioner med KPMG i slutet av 2008 om HQs valda värdering med teoretisk värdering med rak volatilitet jmf med marknadens skew, hur den raka volatiliteten bestämdes, vilka diskussioner som fanns kring möjligheten att stänga den s k avvecklingsportföljen under 2009 och varför – som han uppfattade det - var skälet till att den inte blev avvecklad och vilka konsekvenser det fick, varför HQ ville höja limiterna sommaren 2009 och vilka konsekvenser det hade fått om det inte gjorts, att Crafoord fått besked på ett måndagsmöte om att man inte fick ta några förluster vid avvecklingen, att Mats Qviberg blev informerad om tradingresultatet varje dag och att han ringde upp och skällde ut Tyrén vid ett tillfälle då det gått med förlust två dagar på raken, till styrkande av att man använt inte observerbara marknadsdata vid värderingen och att Mats Qviberg var engagerad i HQs tradingverksamhet.

Vittnesförhör med **Tamer Torum**, som ska höras om sina kontakter med medarbetare på HQ och sina uppdrag som chef för tradingen och hur det gick till att handla med optioner på HQ, vilka priser som HQ fick handla emot, hur den teoretiska raka volatiliteten bestämdes, att man inte ändrade teoretisk volatilitet varje dag utan att ur ett historiskt perspektiv använde ungefär där den ligger i snitt, att det var volatiliteter som inte speglade marknadspriserna, att edgen storlek visade på att det var felvärderingar, att effekten av att använda rak volatilitet var positiv för HQ, han ska vidare höras om att han inte tog över den s k avvecklingsportföljen eftersom positionen och edgen var för stor och att han inte hade något ansvar för den under 2009- maj 2010, att det var Crafoord som var ansvarig för den och rapporterade den, varför HQ ville höja

limiterna sommaren 2009 och vilka konsekvenser det hade fått om det inte att Crafoord berättat att han hade träffat styrelsen och att han hade sagt att man kanske ska stänga ner den här positionen, till styrkande av att HQ saknade en organisation och instruktioner kring avvecklingsportföljen man använt icke observerbara marknadsdata vid värderingen av optioner i avvecklingsportföljen och att styrelsen känt till det.

Vittnesförhör med **Agneta Norgren**, som ska höras om sina arbetsuppgifter som chef för riskfunktionen vid HQ, de synpunkter som framförts a FI och Atos på riskfunktionen, hur arbetssituationen var under 2009 och 2010, vilka kontakter hon hade med andra medarbetare på HQ och styrelsen för HQ Bank AB och Mats Qviberg. Hon ska särskilt höras om att den s k FC/avvecklingsportföljen avskildes i februari 2009 och att vice vd Fredrik Crafoord blev ansvarig för den, hur volatiliteten i avvecklingsportföljen bestämdes, att HQ Bank AB inte åtgärdade de synpunkter som framförts av revisorn i samband med genomgång för styrelsen i HQ AB i januari 2009 av årsredovisningen 2008 i HQ AB, att det i samband med årsskiftet 09/10 varit diskussioner med trading, Crafoord, Dahlbo och König om hur Odaxoptionerna med förfall i januari, mars och juni 2010 skulle värderas, att HQ AB bedömde att större delen av derivaten vid årsskiftet värderades i nivå 3, att HQ Bank ABs styrelse och revisionsutskott under 2009 informerats om skillnader och resultat effekter mellan HQs teoretiska värdering och marknadsvärden, att HQ Bank ABs styrelse fortlöpande fått information om den s k FC/avvecklingsportföljen, att styrelsen för HQ Bank AB och Mats Qviberg fått besked om när nya mandat eller förlängning av mandat avseende bl a ONR limiten skulle fastställas och att Qviberg svarat på mejlen, att styrelsen för HQ AB och Mats Qviberg åtminstone från hösten 2009 - dagligen fått information om riskutnyttjande och eventuella överträdelser, att HQ Bank AB under 2010 inte ändrade sina rutiner avseende dag-1 resultatet och hur volatiliteten i avvecklingsportföljen bestämdes, till styrkande av att HQ inte tillämpade definitionen om aktiv marknad som finns i årsredovisningen för HQ 2009 under 2009, att det i praktiken inte fanns någon definition på vad observerbara marknadsdata var för något, att det inte gick att ta fram underlag för dag-1 resultat eller uppgifter till upplysningar avseende IFRS 7 27 B och att HQ använde icke observerbara marknadsdata vid värderingen.

Vittnesförhör med **Nina Herngren**, som ska höras om sina arbetsuppgifter som medarbetare för riskfunktionen vid HQ, vilka kontakter hon hade med andra medarbetare på HQ och styrelsen för HQ Bank AB, hon ska särskilt höras om att den s k FC/avvecklingsportföljen avskildes i februari 2009 och att vice vd Fredrik Crafoord blev ansvarig för den, hur volatiliteten i avvecklingsportföljen bestämdes, att det i samband med årsskiftet 09/10 varit diskussioner med trading, Crafoord, Dahlbo och König om hur värderingen av Odaxoptionerna med förfall i januari, mars och juni 2010 skulle värderas, att HQ AB bedömde att större delen av derivaten vid årsskiftet värderades i nivå 3, att HQ Bank

ABs styrelse och revisionsutskott informerats om skillnader mellan HQs teoretiska värdering och marknadsvärden, att HQ Bank ABs styrelse fortlöpande fått information om den s k FC/avvecklingsportföljen, att styrelsen för HQ Bank AB och Mats Qviberg fått besked om när nya mandat eller förlängning av mandat avseende risk skulle fastställas och att Qviberg svarat på mejlen, att styrelsen för HQ AB och Mats Qviberg – åtminstone från hösten 2009 - dagligen fått information om riskutnyttjande och eventuella överträdelser, att HQ Bank AB under 2010 inte ändrade sina rutiner avseende dag-1-resultatet och redovisningens utformning till styrkande av att HQ inte tillämpade definitionen om aktiv marknad som finns i årsredovisningen för HQ 2009, att det i praktiken inte fanns någon definition på vad observerbara marknadsdata var för något, att det inte gick att ta fram underlag för dag-1 resultat eller uppgifter till upplysningar avseende IFRS 7 27 B och att HQ använde icke observerbara marknadsdata vid värderingen.

Vittnesförhör med **Per Börgesson** som ska höras om sina arbetsuppgifter på Risk och sina kontakter med andra på HQ, han ska särskilt höras om hur HQ valde volatilitet, hur den kontrollerades och vilken effekt som den raka volatiliteten fick på värderingen, att diskussion om aktiv marknad kom upp under hösten 2009 . att avsikten var att man skulle stänga portföljen, men att man tog nya positioner och varför det enligt honom skedde. Till styrkande av att risk inte var oberoende vid bedömningen av vald volatilitet och att HQ använde icke observerbara marknadsdata vid värderingen.

Vittnesförhör med **Mattias Arnelund**, som ska höras om sina arbetsuppgifter inom HQ, han ska särskilt höras om sina kontakter med KPMG och hur bokföringen av tradingportföljen var organiserad och hur årsredovingarna togs fram, till styrkande av att det av bokföringen inte gick att se om värderingen var gjord med noterade priser, observerbara eller icke observerbara marknadsdata.

Vittnesförhör med **Annelie Eklund**, som ska höras om sina arbetsuppgifter inom HQ, hon ska höras om hur bokföringen av tradingportföljen var organiserad och hur årsredovingarna togs fram, till styrkande av att det av bokföringen inte gick att se om värderingen var gjord med noterade priser, observerbara eller icke observerbara marknadsdata.

Vittnesförhör med **Michaela Hammar**, som ska höras om sina arbetsuppgifter på HQ Bank AB och hur hon bokförde tradings affärshändelser, till styrkande av att det av bokföringen inte gick att se om värderingen var gjord med noterade priser, observerbara eller icke observerbara marknadsdata.

Vittnesförhör med **Catharina Lagerstam**, som ska höras om hur hon rekryterades till HQ ABs styrelse, hennes arbete i gruppen som tillsattes av HQ

ABs styrelse den 15 april 2010 för att gå igenom tradingen, hennes kontakter med olika medarbetare och företrädare för HQ och varför hon avgick från styrelsen, hon ska särskilt höras om att det var en stor skillnad mellan HQs värdering och marknaden, att Dahlbo och König ansåg att skillnaden mellan marknadsvärderingen och HQ Bank ABs värdering var ett likviditetsproblem som aktualiseras först i samband med att banken stänger positionerna, till styrkande av att HQ Bank AB använt sig av icke observerbara marknadsdata vid värderingen och att Dahlbo och König känt till det.

Vittnesförhör med **Pernilla Ström**, som ska höras om sitt arbete i styrelsen för HQ AB och då särskilt att moderbolagets styrelse och hon inte informerades om att ONR Limiten sommaren 2009 höjdes till 150 MSEK kr, att hon inte erhållit information varje dag om utnyttjandet av risklimiterna och att hon inte fått sms om tradingresultatet varje dag, till styrkande av att Qviberg, Lönnström, Dahlbo och König haft mer information än övriga ledamöter i HQ ABs styrelse.

Vittnesförhör med **Anders Torgander** som ska höras om sina iakttagelser i samband med granskningen av HQs räkenskaper 2008 och 2009, kontakter inom revisionsteamet och experter i England och Tyskland samt med företrädare för och anställda vid HQ under revisionerna 2008 och 2009, han ska särskilt höras om att HQ uppgav att de inte hade ett system för att löpande kunna registrera vad man köpt och sålt för och hur man hade klassificerat ett instrument vid en viss tidpunkt, att HQ inte kunde ta fram uppgifterna eftersom det krävs att man vid transaktionsögonblicket märker transaktionen så att man kan följa den, att sambandet mellan den löpande redovisningen och upplysningsplikten i IFRS 27B är att om ett instrument kategoriseras i nivå 3 så får man inte resultatföra s k dag 1 resultat, att HQ under 2009 inte tillämpat den definition för aktiv marknad som de redogjort för i årsredovisningen 2009, att han bedömt att HQ använt icke observerbara marknadsdata/egna antaganden vid sin värdering (se bilaga S1 sid 126 och H2 sid 5-14 särskilt sid 7 sista stycket), och att han redogjort för sina iakttagelser till Göran Arnell som skulle lämna clearance på revisionen **till styrkande** av att HQ Bank AB varken 2008 eller 2009 kunde verifiera att dag-1 vinster som redovisats direkt mot resultatet inte var väsentliga var ett rimligt påstående (H2 sid 9), att HQ inte kunde ta fram underlag för IFRS 7 27B och att alla positioner värderades med teoretisk värdering 2009.

Vittnesförhör med **Göran Arnell** som ska höras i sin egenskap i IFRS reviewing-funktionen i HQ AB och om sina kontakter med Anders Torgander och Johan Dyrefors under revisionen av HQ räkenskapsåret 2009, att Arnell och Dyrefors varit överens om att Dyrefors väntade på ett memorandum där Arnell skulle framföra preciserad kritik, ungefär på det sätt Torgander skrivit i de viktigaste delarna. Däremot var det aldrig tal om något clearance, till

styrkande av att Dyrefors kände till att vinster som baserats med icke observerbara marknadsdata felaktigt bokförts mot resultatet.

Vittnesförhör med **Olle Westring** som ska höras om sina kunskaper om HQ i anledning av att han jobbade på SEB Enskilda Equities 2009 och 2010 och då bl a med HQs säkerheter i Odaxoptioner. Han ska särskilt höras om hur säkerhetsbeloppet beräknades och att SEB i samband med sina beräkningar av säkerhet utgick från priser noterade på börs och varför de gjorde det och att HQ aldrig redogjorde för hur de värderade sina optioner i Odax, till styrkande av att HQ använt icke observerbara marknadsdata vid sin värdering av optioner i Odax.

Skriftlig bevisning

Åtalspunkt 1

Sida i FUP	Avser
G sid 283	Där det framgår att HQ AB i årsredovisningen 2008 upplyser vid värdering av instrument som handlas på en aktiv marknad om innehållet i IAS och lägger till ”I händelse av att HQ står för en betydande del av handeln i ett visst instrument påverkar detta bedömningen av huruvida marknaden för det specifika instrumentet är aktiv eller inte. Skälet till att denna omständighet beaktas vid bedömningen av marknaden för ett visst instrument är aktiv eller inte är att eliminera risken att enskilda handlare genom avvikande avslut påverkar marknadspris och i förlängningen bolagets värdering i resultat- och balansräkning.”
H del2 189	I mail inom revisorteamet 090126 avseende revisionen årsredovisningen 2008 där det framgår hur HQ Bank AB definierar den i årsredovisningen egna betydande handeln som påverkar om det är en aktiv marknad eller inte. Definitionerna var ”minst 100 kontrakt omsatta per dag i minst 5 dagar av månadens sista två veckor (9 dagar)” och egentligen ville ha en annan definition ”minst 500 kontrakt” av aktiv marknad JMF med
E 2 sid 141	Där det framgår att KPMG konstaterat att det under 2008 saknades principer och instruktioner för bestämmande av aktiv marknad och att HQ under slutet av 2009 arbetade fram en sådan instruktion.
C sid 15-19	HQ Bank ABs tradinginstruktion där det inte finns någon definition av aktiv marknad. JMF med

C sid 97	Powerpoint daterad 091117 avseende Granskning av intern kontroll 2009 HQ Bank AB där det framgå att banken uppmanas att ta fram principer och instruktioner för bestämmande av ”aktiv marknad” JMF med
I sid 183	Bilaga till styrelseprotokoll i HQ Bank AB 091125 där det framgår att HQ med stöd av statistik från marknadsplatserna ska ta fram en nivå som kan betraktas som aktiv och anse att resten inte är aktiv.
R sid 102-104	Mail från Agneta Norgren till Fredrik Crafoord 100114 där definitionen som återfinns i årsredovisningen 2009 presenteras
M sid 49-51	Minnesanteckningar som Lönnström upprättat efter samtal med Dyrefors 25 januari 2010 som mailats till Mikael König ”Måste beskrivas utförligt i ÅR HQs definition av aktiv marknad avviker från IFRS. Kan vara OK med tydlig beskrivning och dokumentation. (Fråga finns om vi tillämpar vår egen definition konsekvent) RISK gör försök att ex post stämma av mot marknaden. Det vore önskvärt med löpande dokumentation av dessa avstämningar. Önskvärt att alla stegen i bedömningarna dokumenteras och likaså varje värderingstillfälle. Skall ge en beskrivning av konsekvent beteende över tiden. Januariförfallet där vi en vollaparameter, har stämts av mot att tillämpa den varierande volla som finns i marknaden på olika

	prisnivåer. Skillnaden 1,2 Mkr (Ej signifikant) ”
G sid 209	Definitionen av aktiv marknad i årsredovisningen 2009. ”HQ anser att aktiv marknad föreligger om mer än 50 procent av HQ Banks position omsätts per dag, minst tre sådana dagar inträffar under en vecka och minst tre sådana veckor inträffat under den senaste 3-månadersperioden. Skälet till att aktivitetsnivån beaktas vid värdering är ambitionen att värderingen skall motsvara en representativ prisbild, och inte felaktigt påverkas av mindre transaktioner till avvikande marknadspris. ”

Vilket sammantaget visar att definitionen av aktiv marknad som finns i årsredovisningen 2009 inte tillämpades vid värdering och redovisning under 2009. JMF med

Sida i Fup	Avser
E1 sid 44-45	Dyrefors svar till revisorsnämnden där det framgår att det måste etableras en gräns för när värdering sker utifrån data som är observerbara på marknaden eftersom det bara är i dessa fall som eventuell vinst eller förlust får redovisas vid förvärvstidpunkten enligt IAS 39

I sid 61-70	<p>Styrelseprotokoll i HQ AB 090129 i bilaga till detta redogör revisionsutskottet för att värderingen av långa positioner värderats med en teoretisk modell eftersom relevanta marknadsvärden saknas. Detta är inte i överensstämmelse med IFRS, men har godkänts av revisorerna om det beskrivs utförligt i årsredovisningen (sid 63). Vid mötet visas en PowerPoint från KPMG Johan Dyrefors & Peter Svensson (sid 64). Av den framgår att teoretisk edge uppgår till 182 MSEK MSEK (uppföljning 44 MSEK) Sid 67. (Edgen har manipulerats av HQ se L sid 4).</p> <p>KPMG har synpunkter avseende 2008 bl a på att HQ i notapparaten ska utveckla gränsdragningen mellan aktiv marknad och inaktiv marknad. Under 2009 rekommenderar KPMG HQ att bl a</p> <ul style="list-style-type: none">• Undvik historisk och rak volatilitet vid värderingen för den externa finansiella rapporteringen om rättvisande implicit volatilitet finns att tillgå i marknaden• Utarbeta en tydlig instruktion för hur volatilitet ska bestämmas vid värderingen för den externa finansiella rapporteringen för att därigenom underlätta värderingen i den externa finansiella rapporteringen och riskfunktionens kontroll.
H 1 sid 22	<p>Mötesanteckningar 091022 mellan KPMG och HQ Bank där det bl a framgår att HQ inte har implementerat ovanstående rekommendationer.</p>

G sid 209	HQ AB årsredovisning 2009 upplyser om att med data från observerbara marknader avser HQ data som kan inhämtas från allmänt tillgängliga externa källor och som bedöms utgöra realistiska marknadspriser.
I sid 221	Bilaga till styrelseprotokoll HQ Bank AB 100128 där det framgår att HQ inte har någon definition på observerbara marknadsdata utan delar in nivå 2 och 3 enligt följande ”vi utgår ifrån hur ATM optionerna värderas i förhållande till marknaden genom att jämföra teoretisk volatilitet mot implicit volatilitet. Värderingen av ATM optioner avgör nivåttillhörigheten för hela förfallomånaden. ATM optioner vars teoretiska volatilitet avviker max +/- 10 % från implicit volatilitet tillhör nivå 2, ATM optioner med större avvikelse nivå 3.”
I sid 99-110 och tilläggsprotokoll 2 202, 204 och 208	Styrelseprotokoll i HQ AB 100129 med bilaga från Dyrefors där det framgår att principerna som det redogörs för innebär ett visst avsteg från IFRS. KPMG har inte noterat några väsentliga avvikelser från beskrivna principer. KPMGs rekommendationer bl a Se över <u>instruktioner</u> för värdering av finansiella instrument för den externa finansiella rapporteringen med avsikten att gen en <u>så tydlig och fullständig vägledning som möjligt</u> och som därmed kan ligga till grund för värderingen och Risk-funktionens kontroller. Överväg att frånga antagandet om rak volatilitet <ul style="list-style-type: none">• För instrument som handlas på en aktiv marknad: Använd implicit volatilitet som finns att tillgå i marknaden.

	<ul style="list-style-type: none">• För instrument som inte handlas på en aktiv marknad. Se över principerna för att härleda volatiliteten (t ex systemstöd som genererar ett volatilitetstäck))• Validera värderingsmodeller regelbundet genom en jämförelse med aktuella observerbara marknadstransaktioner i samma instrument t ex genom uppföljning av s k dag 1- resultat
C sid 230-231 särskilt c-e	HQ Bank redogör för Finansinspektionen 100727 för en del metodproblem vid bestämmande av om banken använt observerbara eller icke observerbara marknadsdata i samband med värderingen dag 1. Bilaga till en skrivelse med svar från HQ Bank ABs styrelse bl a Stefan Dahlbo

Det visar att HQ Bank AB i praktiken inte haft någon gräns för när värdering sker utifrån data som är observerbara eller icke observerbara på marknaden under 2009 och att de tilltalade kände till det.

Sida i FUP	Avser
G sid 129	Årsredovisningen 2008 där hanteringen av dag -1 resultat hanteras ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, har inte bedömts som materiellt och redovisas således direkt i resultatet.” JMF med

H1 sid 9	KPMGs synpunkter på Årsredovisningen 2008 där KPMG upplyser om att man i revisionen 2009 avseende dag-1 vinster ska verifiera att dessa belopp inte är väsentliga. JMF med
CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/3	Mejl 100225 med tillhörande utkast till årsredovisningen Som innehåller följande sid 47. ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, har inte bedömts som materiellt och redovisas således direkt i resultatet.” Där det framgår att HQ gör en kvantifiering av att de bryter mot IAS 39. JMF med
CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/5	Mejl 100312 till HQ med tillhörande utkast till årsredovisningen som innehåller följande på sid 47 ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, redovisas direkt i resultatet. En periodisering av dag-1 resultatet över kontraktets löptid har givet handelns omfattning inte bedömts som väsentlig.” Där det dels framgår att det avser värderingar med icke observerbara marknadsdata eftersom man skriver om periodisering och dels att HQ gör en kvantifiering av att de bryter mot IAS 39. JMF med

CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/5/6	Mejl 100319 HQ med tillhörande utkast till årsredovisningen som innehåller följande på sid 47 ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, redovisas direkt i resultatet.” Där det inte framgår vilken värdering det gäller, att det är ett brott mot IAS 39 och att HQ inte kvantifierar felet.
---	--

Det visar att HQ Bank AB i praktiken inte haft någon gräns för när värdering sker utifrån data som är observerbara eller icke observerbara på marknaden under 2009 eftersom de måste redogöra för att de redovisar dag 1 direkt mot resultatet.

Allt till styrkande av att HQ Bank AB under 2009 inte kunde verifiera affärshändelser i bokföringen utifrån redovisningshierarkin i IAS 39 avseende köp eller utställande av optioner/derivat och resultat/värdeförändring som uppkommit under innehavstiden eftersom de inte hade varken definitioner, instruktioner eller preciseringar för de olika komponenterna enligt IAS 39 värderings- och redovisningshierarki (se också bevisningen under åp 2 b) och att de tilltalade kände till det.

Affärshändelser och bokföring

Sida i Fup	Avser
Cd med källmaterial att bränna../N.Underlag ../Underlag från Carnegie../ebm resultat 2009-2010	Affärshändelser som borde ha verifierats.
J sid 78 ff	Exempel på affärshändelser (Navigant)
Tilläggsprotokoll 9	Bokföringen avseende de aktuella affärshändelserna
N sid 53-65 T6-33 (finns också i källmaterial att bränna../Q Bokföringsfiler/underlag Arnelunds förhör.	Exempel på vilka uppgifter som återfinns på underlagen i bokföringen.
Sida i Fup	Avser

T sid 4-5	Beskrivning av HQ Banks redovisning av resultat vid affärshändelser avseende bl a derivat.
N sid 53-65 T6-33 (finns också i källmaterial att bränna./Q Bokföringsfiler/underlag Arnelunds förhör.	Exempel på vilka uppgifter som återfinns på underlagen i bokföringen.

Till styrkande av att HQ Bank AB under 2009 bokfört affärshändelser avseende köp eller utställande av optioner/derivat och resultat/värdeförändring som uppkommit under innehavstiden utan verifierationer alternativt med bristfälliga verifierationer som anger händelsen enligt IAS 39 redovisningshierarki.

All ovanstående bevisning åberopas också till styrkande av att de tilltalade som upprättat eller skrivit under handlingar eller på annat sätt varit delaktiga i mejlkommunikation o s v på ett erforderligt sätt har subjektiv täckning för de objektiva rekvisiten

Åtalspunkt 2 a

Avveckling och värderings- och redovisningsprinciper

Sida i FUP	Avser
I sid 59-60	Styrelseprotokoll i HQ AB 070813 där det föreslås att tradingportföljen ska avvecklas § 5 sid 60
G sid 1-82 särskilt sid 2-3 och 5-7	Årsredovisningen 2007 för HQ AB där det av innehållet bl a innehållsförteckningen, förordet och VD-ord handlar om HQ Banks verksamhet och resultat och att det framgår att trading i dess nuvarande form ska avvecklas
G sid 50-51 och sid 150	HQ ABs årsredovisning 2007 beskrivning av hur verkligt värde för finansiella instrument bestäms. Inga derivat instrument i nivå 1. Jmf med

G sid 128-129 och 150	<p>HQ ABs årsredovisning 2008 beskrivning av hur verkligt värde för finansiella instrument bestäms genom teoretisk värdering ”Den teoretiska värderingen av optioner baseras på en trading strategi som kallas ”mean reversion”, vilken bygger på antagandet att optioners volatilitet kommer att söka sig mot ett historiskt snitt. Alla optionspriser som avviker från sitt historiska snitt betraktas som felprissatta. Detta innebär att framtida volatilitet skattas utifrån historisk volatilitet i högre grad än implicit volatilitet.” HQ använder rak volatilitet. HQ värderar c a 90 % av sina instrument i nivå 3 värderingstekniker där man använder icke observerbara marknadsdata. jmf med</p>
I sid 61-68	<p>Styrelseprotokoll i HQ AB 090129 i bilaga till detta redogör revisionsutskottet för att värderingen av långa positioner värderats med en teoretisk modell eftersom relevanta marknadsvärden saknas. Detta är inte i överensstämmelse med IFRS, men har godkänts av revisorerna om det beskriv utförligt i årsredovisningen (sid 63). Vid mötet visas en PowerPoint från KPMG Johan Dyrefors & Peter Svensson (sid 64). Av den framgår att teoretisk edge uppgår till 182 MSEK MSEK (uppföljning 44 MSEK) Sid 67. (Edgen har manipulerats av HQ se L sid 4).</p> <p>KPMG har synpunkter avseende 2008 bl a på att HQ i notapparaten ska utveckla gränsdragningen mellan aktiv marknad och inaktiv marknad.</p> <p>Under 2009 rekommenderar KPMG HQ att</p> <ul style="list-style-type: none">• Använd observerbara marknadsdata i så stor utsträckning som möjligt i den externa finansiella rapporteringen, även om modellvärderingen ger i allt väsentligt samma värde.• Undvik historisk och rak volatilitet vid värderingen för den externa finansiella rapporteringen om rättvisande implicit volatilitet finns

	<p>att tillgå i marknaden</p> <ul style="list-style-type: none">• Utarbeta en tydlig instruktion för hur volatilitet ska bestämmas vid värderingen för den externa finansiella rapporteringen för att därigenom underlätta värderingen i den externa finansiella rapporteringen och riskfunktionens kontroll.• Validera värderingsmodeller regelbundet genom en jämförelse med observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument (back testing)
H1 sid 24	Mötesanteckningar 091022 mellan KPMG och HQ Bank där det bl a framgår att HQ inte har implementerat rekommendationerna från januari 2009
C sid 15-19 (se ovan)och G sid 208-209 och 230	<p>HQ Banks tradinginstruktion och årsredovisningen 2009 för HQ AB som beskriver hur HQ värderar och redovisar sina finansiella instrument. Finansiella instrument värderas och redovisas i koncernen i enlighet med IAS 39 (G sid 208).</p> <p>Av tradinginstruktionen (C sid 17) framgår att av trading framräknat teoretiskt värde skall ligga till grund för bokföring och resultatberäkning.</p> <p>Av tradinginstruktionen (C sid 17-18) och årsredovisningen (G sid 209) framgår att teoretisk värdering baseras på vedertagna modeller för prissättning av optioner. För amerikanska optioner används binomialmodellen för säljoptioner och Geske för köpoptioner. För europeiska optioner används Black & Scholes.</p> <p>Av årsredovisningen (G sid 209) framgår att den teoretiska värderingen av optioner baseras på ett ”mean reverting”-antagande, vilket betyder att man utgår ifrån att optioners volatilitet på lång sikt kommer att</p>

	söka sig tillbaka mot ett historiskt snitt och att det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”
	Av årsredovisningen (G sid 209) och tradinginstruktionen (C sid 18) framgår att vid teoretisk värdering tillämpas rak volatilitet, dvs optioner med samma underliggande instrument och löptid anses ha samma volatilitet, oavsett lösenpris och linjär över tiden.
	Av tradinginstruktionen (C sid 18) framgår att den estimerade volatiliteten bygger på implicit volatilitet i liknande värdepapper samt historisk volatilitet i aktuellt underliggande.
	Av årsredovisningen (G sid 209) framgår att då det inte finns en aktiv och tillräckligt likvid handel i optionerna utgår värderingen från historisk volatilitet.
	HQ Bank ABs tradinginstruktion (c sid 17-19) där det inte finns någon definition av aktiv marknad.
	HQ värderar c a 70 % av sina derivat i nivå 3 d v s icke observerbara marknadsdata.
B sid 9 och R sid 152	HQs egna going concern princip.

Sida i FUP	Avser
CDskiva/N. Underlag 1-2-3../underlag nivå 1-2-3 /Not 27 värderingsnivåer../Indelning optioner	Där det framgår om man sorterar på Odax mars, juni och december att man bedömt att dessa optioner värderats - enligt HQ - med icke observerbara marknadsdata.

Vilket sammantaget visar att HQs värderingsprinciper leder till en teoretisk värdering med användning av egna antaganden vilket leder till att vinster inte får redovisas direkt mot resultatet jmf med

Hur värderade HQ

Sida i FUP	Avser
C sid 16	HQ Banks tradinginstruktion där det framgår att teoretiskt värde åsätts av trading och att det värdet ska ligga till grund för bokföring och resultaträkning. Jmf med
I sid 187	Beskrivning av HQs eskaleringsprocess
T4 sid 72	Mejl 090212 från Mikael König till Agneta Norgren där det framgår att trading inte har något mandat för FCs avvecklingsportfölj

Vilket sammantaget visar att HQ inte hade några skriftliga instruktioner hur värderingen i avvecklingsportföljen skulle gå till eller hur oenighet om värderingen skulle hanteras jmf med

I sid 61-68	<p>Styrelseprotokoll i HQ AB 090129 i bilaga till detta redogör revisionsutskottet för att värderingen av långa positioner värderats med en teoretisk modell eftersom relevanta marknadsvärden saknas. Detta är inte i överensstämmelse med IFRS, men har godkänts av revisorerna om det beskriv utförligt i årsredovisningen (sid 63).</p> <p>Vid mötet visas en PowerPoint från KPMG Johan Dyrefors & Peter Svensson (sid 64). Av den framgår att teoretisk edge uppgår till 182 MSEK MSEK (uppföljning 44 MSEK) Sid 67. (Edgen har manipulerats av HQ se L sid 4).</p> <p>KPMG har synpunkter avseende 2008 bl a på att HQ i notapparaten ska utveckla gränsdragningen mellan aktiv marknad och inaktiv marknad.</p> <p>Under 2009 rekommenderar KPMG HQ att</p> <ul style="list-style-type: none">Använd observerbara marknadsdata i så stor utsträckning som möjligt i den externa finansiella rapporteringen, även om modellvärderingen ger i allt väsentligt samma värde.
-------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Undvik historisk och rak volatilitet vid värderingen för den externa finansiella rapporteringen om rättvisande implicit volatilitet finns att tillgå i marknaden • Utarbeta en tydlig instruktion för hur volatilitet ska bestämmas vid värderingen för den externa finansiella rapporteringen för att därigenom underlätta värderingen i den externa finansiella rapporteringen och riskfunktionens kontroll. • Validera värderingsmodeller regelbundet genom en jämförelse med observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument (back testing)
H1 sid 24	Mötesanteckningar 091022 mellan KPMG och HQ Bank där det bl a framgår att HQ inte har implementerat rekommendationerna från januari 2009
M 49-51	Minnesanteckningar som Lönnström upprättat efter samtal med Dyrefors 25 januari 2010 som mailats till Mikael König Som behandlar HQs värdering

Vilket visar att HQ i praktiken inte hade någon instruktion för hur den teoretiska volatiliteten skulle bestämmas jmf med

Sida i Fup	Avser
E2 sid 84	En uppställning av Dyrefors av de raka volatiliteter som HQ använt vid värderingen av OMX och Odax under sista halvåret 2009 Jmf med
F sid 40-41 och 44-45	En uppställning av HQ av valda raka volatiliteter från februari 2009-december 2009. Jmf med
Tilläggsprotokoll 1 sid 81 ff och CDskiva/N. Underlag 1-2-3./Underlag från Carnegie../EBM resultat.. jmf med S2 sid 170 ff	Sammanställning förfall och de noterade priser som finns och om positionerna är skulder (utställda) och därmed negativ vega eller tillgångar (köpta) och därmed

	positiv vega. Vilket visar att HQ i huvudsak behöll den raka volatiliteten månadsvis.																					
T 4 sid 105	Där det framgår att HQ inte gör någon reell aktiv ”volförändring” när en transaktion görs till en annan volatilitet än den av HQ bestämda raka volatiliteten.																					
CDskiva/N. Underlag 1-2-3../Underlag frpn Carnegie../FC transaktioner för EBM	Data inhämtat från fil med namn 20090901 samt från fil 20100202. Där det framgår att Fredrik Crafoord inte har gjort alla affärer i avvecklingsportföljen																					
Jmf med Tilläggsprotokoll 1 sid 81 ff och CDskiva/N. Underlag 1-2-3../Underlag från Carnegie../EBM resultat..	090630 och 090930 framgår det att implicit volatilitet för Odax för enligt nedan är stigande medan HQs valda raka volatilitet är sjunkande <p style="text-align: center;">20090630 Atm4800</p> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Slutmånad</th> <th>Imp.5000</th> <th>HQ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2009-09-18</td> <td>26,07</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2009-12-18</td> <td>28,01</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table> <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>20090930</th> <th>Atm.5500</th> <th></th> </tr> <tr> <th>Slutmånad</th> <th>Imp.atm</th> <th>HQ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2009-12-18</td> <td>25,35</td> <td>26</td> </tr> <tr> <td>2010-06-18</td> <td>27,25</td> <td>19</td> </tr> </tbody> </table>	Slutmånad	Imp.5000	HQ	2009-09-18	26,07	30	2009-12-18	28,01	20	20090930	Atm.5500		Slutmånad	Imp.atm	HQ	2009-12-18	25,35	26	2010-06-18	27,25	19
Slutmånad	Imp.5000	HQ																				
2009-09-18	26,07	30																				
2009-12-18	28,01	20																				
20090930	Atm.5500																					
Slutmånad	Imp.atm	HQ																				
2009-12-18	25,35	26																				
2010-06-18	27,25	19																				

F sid 76	<p>091230 framgår det att implicit volatilitet för Odax köptionen ATM med strike 6000 för tiden mar-december är stigande medan HQs valda raka volatilitet är sjunkande</p> <table border="1"> <tr> <td>Slutmånad</td> <td>Imp.atm</td> <td>HQ</td> </tr> <tr> <td>10-mar</td> <td>21,98</td> <td>25(pos. vega)</td> </tr> <tr> <td>10-jun</td> <td>23,29</td> <td>20(neg.vega)</td> </tr> <tr> <td>10-dec</td> <td>24,54</td> <td>20(neg.svega)</td> </tr> </table>	Slutmånad	Imp.atm	HQ	10-mar	21,98	25(pos. vega)	10-jun	23,29	20(neg.vega)	10-dec	24,54	20(neg.svega)
Slutmånad	Imp.atm	HQ											
10-mar	21,98	25(pos. vega)											
10-jun	23,29	20(neg.vega)											
10-dec	24,54	20(neg.svega)											
T2 sid 354-355	<p>Utdrag ur RAM ONEs analys på uppdrag av HQ AB av värderingen av positionerna 100606 där de kommer fram till att derivatpositionernas marknadsvärde avviker mycket kraftigt från den teoretiska värderingen som används och att innehavda positioner värderas tämligen korrekt enligt teori och marknadspriser medans utställda positioner värderats enligt en teoretisk modell väsentligt lägre än marknadens värdering</p>												

Som visar att HQ Banks bestämning av den teoretiska volatiliteten under 2009 i huvudsak utgår ifrån hur deras innehav såg ut och tradingstrategi d v s tillgångar på kort löptid och skulder på lång löptid. Om månaden är en "skuldmånad" (utställda - negativ vega) har den låg volatilitet och när den blir en "tillgångsmånad" (innehavd - positiv vega) höjs volatiliteten. Ändringen leder i huvudsak till att skulder värderas lågt och tillgångar värderas högt. Vidare framgår att HQ inte värderar med hänsyn till skew jmf med

Hela protokoll F Volatilitetsavstämningar, Tradingavstämningar och Risks synpunkter på tradings värdering, nedan några exempel

Sida i FUP	Avser
F sid 21, 30, 35, 37, 41 och 45	<p>Volatilitetsavstämningar avseende OMXS30 090527 (F sid 21) 20 % ligger i linje med den historiska volatiliteten de senaste 3-5 åren, 090825 (F sid 30) 18 % är ungefär i linje med den historiska volatiliteten de senaste 5 åren, 090930 (F sid 35) Den historiska volatiliteten på 18 % kan Risk bekräfta</p>

	genom Online trader, 091021 (F sid 37) Den historiska volatiliteten under de 5 senaste månaderna ligger kring 20 %, 091130 (F sid 41) Den historiska volatiliteten under de 5 senaste åren ligger kring 20 %, 091229 (Fsid 45) Den historiska volatiliteten under de 5 senaste åren ligger kring 20 %
FUP C sid 15-19 (se ovan)	HQ Banks tradinginstruktion där det inte framgår hur den teoretiska volatiliteten ska bestämmas.

Som visar att HQ Bank använder olika påstådda teoretiska volatiliteteter och hur dessa har bestämts. Jmf med

Sida i fup	Avser
F sid 37	Volatilitetsavstämning 091021 avseende Odax med förfallomånad mars och jun. Implicita volatiliteten är c a 24-25% för båda månaderna. Historisk volatiliteten för de senaste 5 åren är c a 20%. Teoretisk värdering för juni är 19% och för mars 23%. 19% motiveras med att kurvan för historisk volatilitet är nedåtgående. 23 % motiveras med att den ligger mer i linje med implicit volatilitet.
F sid 37	Volatilitetsavstämningar 091021 avseende OMXS30 med förfallomånad jan och juli 2010 och jan 2011. Implicit volatilitet för jan 2010 var c a 18%. Historisk volatilitet under de senaste 5 månaderna ligger kring 20 %. Kurvan är nedåtgående. Alla månaderna värderas till 17 % eftersom den värderingen anses korrekt
F sid 41	Volatilitetsavstämning 091130 avseende Odax. Förfallomånad mars och juni. Implicit volatilitet är c a 27 % för båda månaderna. Historisk volatilitet c a 20 %. Teoretisk värdering för mars är 27,5 % och för juni 19%.
F sid 41	Volatilitetsavstämningar 091130 avseende OMXS30 med förfallomånad jan och juli 2010 och jan 2011. Implicit

	volatilitet för jan 2010 var 26%. Historisk volatilitet var kring 20 % och nedåtgående. Teoretisk värdering var jan 2010 var 20 för juli 2010 och jan 2011 var den 17 %.
--	---

Som visar att använder egna antaganden vid värderingen av finansiella instrument. JMF med

Sida i FUP	Avser
F sid 70-72	Risks kontrollvärdering 090930
F sid 74	Risks kontroll av tradings värdering per 2009-12-30 OMXS30 Risk kan verifiera att historisk volatilitet ligger kring 20% (mätt över de 3-5 senaste åren) och att kurvan är nedåtgående. OMX Januari (22%), februari (21%) och mars (20%) är i linje med implicit volatilitet. Marknaden är delvis aktiv. <u>Risk avstyrker inte tradings värdering.</u> April (18%), juli (17%) och januari 2011 (17%) saknar representativ prisbild i marknaden, d v s marknaden är inaktiv. <u>Risk avstyrker inte tradings värdering</u> då riktningen på historisk volatilitet är nedåtgående.
F sid 73-75	Risks kontroll av tradings värdering per 2009-12-30 Odax Risk kan verifiera att historisk volatilitet mätt över de senaste 3-5 åren ligger kring 20%. Den teoretiska volatiliteten följer vid tankningstillfället inte principen om linjär volatilitet över tiden, då mars värderas till en högre volatilitet än januari och juni. DAX Januari (22%) är i linje med implicit volatilitet. Marknaden är aktiv. <u>Risk avstyrker inte tradings värdering.</u> Mars (25%) värderas teoretiskt ca 2-3 procentenheter högre än implicit volatilitet vid tankningstillfället.

	<p>Marknaden är till stora delar inaktiv. Positionerna är stora och vega uppgår till ca 38 MSEK. Spridningen i implicit volatilitet mellan lösenpriserna i mars är relativt stor (19-40%) och den implicita volatiliteten för at-the-money optionen ändras under de fem sista handelsdagarna från 25% till ca 23%. <u>Risk avstyrker inte tradings värdering.</u></p> <p>Juni (20%) värderas teoretiskt ca 3 procentenheter lägre än implicit volatilitet vid tankningstillfället. Marknaden är inaktiv. Positionerna är stora och vega uppgår till ca -40 MSEK. <u>Risk avstyrker inte tradings värdering.</u></p> <p>December (20%) värderas teoretiskt ca 4,5 procentenheter lägre än implicit volatilitet vid tankningstillfället. Marknaden är inaktiv. <u>Risk avstyrker inte tradings värdering.</u></p>
F sid 76	Jämförelse mellan implicit volatilitet och skew Odax för mars, juni och december
M sid 15	Mejl från Nina Hernberg på Risk där hon bl a svarar på en fråga från Dahlbo om volatilitet och svaret är 3 år och 3 månader c a 20-22.
Sida i FUP	Avser
H1 sid 29 och F sid 15 och 66-67	Grafer över historisk volatilitet avseende Odax och OMXS30 där volatiliteten från mitten av 2005 framgår..

Jmf med Tilläggsprotokoll 1 avsnittet sammanställning förfall och CDskiva/N. Underlag 1-2-3./Underlag från Carnegie./EBM resultat.. som motsvarar de ovan angivna Odax eller OMX med ovan angivna förfallomånader där det i jmf framgår att det i verkligheten finns en s k skew, jmf med

Genomgångar med styrelsen i HQ Bank andra halvåret 2009

R sid 143-146	Mejl mellan bl a Norgren och Crafoord
---------------	---------------------------------------

	inför styrelsemötet i augusti där positioner, värdering och ONR diskuteras. Vidarebefordrat till König
I sid 154ff och CD skivan USB Nina/Material till EBM 2010-10-05/Styrelsemöte extra underlag 20090818	Styrelseprotokoll i banken 090818. Sid 155 justering av ONR limiten bl a till 150 t o m 0930. Frågor om avvecklingen av tradingen avhandlades sid 155. CD skivan USB Nina/Material till EBM 2010-10-05/Styrelsemöte extra underlag 20090818/ Där bl a olika värderingar framgår och implicit resp teoretisk volatilitet.(ej bilagerat till styrelseprtk)
M sid 1-7	Mejl september 2009 med underlag till ett möte där det framgår att skillnaden mellan värdet på HQs raka volatilitet och implicit volatilitet är mellan 150-250 MSEK kronor och ett Mejl 090917 Vad kostar det att stänga portföljen. mellan Norgren och König
T 4 sid 76 T4 sid 77	Mejl 11 oktober 2009 (sid 76)som kommer till Mikael König där Crafoord beskriver sitt huvudscenario som visar att HQ använder egna antaganden vid volatilitetsbedömningen. (sid77)frågor och svar mellan Norgren och Crafoord på scenariot där det framgår att HQ använt icke observerbara marknadsdata
I sid 159-175 R sid 147-157	Styrelseprotokoll i banken 091013. Förlängning av ONR limiten till 150 MSEK t o m den 18 december. Tradings säkerhetskrav använder en betydande del av likviditeten. Styrelsen har löpande underrättats om ställningen i portföljen. Inga ytterligare kommentarer lämnas därför i denna rapport. Ytterligare positioner har tagits sid 165) Resultateffekten om de stängs

	innan årsskiftet kommer redovisas vid mötet. PP från Risk. Kommentarer till positionerna i Odax och OMX. Reglerna i IAS 39 kan innebära diskussioner med revisorerna vid årsskiftet. Där det av materialet som presenteras för styrelsen framgår att resultateffekten mellan teoretisk volatilitet och implicit volatilitet uppgår till – 215 MSEK vad gäller Odax. Beskrivande PP om tradingen där det bl a framgår att man måste stänga långdaterade optioner i Odax om inte ONR risken höjs
T 8 sid 290 ff	Exempel på dagliga styrelsemail som Qviberg och styrelsen fick från oktober 2009
M sid 31-34	Exempel på Riskrapport som dagligen skickades till bl a König där bl a Edgen framgår

Som visar att tillämpningen av HQ Bank värderings- och redovisningsprinciper leder till en skillnad mellan marknaden och HQs antaganden d v s att HQ använder icke observerbara marknadsdata vid sin värdering

Genomgång av värderingen årsskiftet 2009

R 90-91	Mejl från König till Dahlbo 100111 angående Resultateffekt på VEGA
M sid 49-51	Mejl 100125 till König från Lönnström som innehåller minnesanteckningar som Lönnström upprättat efter samtal med Dyrefors

R sid 107 och 111 ff	Mejl angående möte i revisionsutskottet 27/1-10 där bla värderingen av portföljen och andra bokslutsfrågor tas upp. Och mejl från Arnelund till bl a Dahlbo och Lönnström med utkast till PP som Dyrefors ska visa där det framgår att det finns avsteg från regelverket.
----------------------	---

Sida i Fup	Avser
M sid 15 – 17 (VOLLAVINST)	Mail från Nina Hernberg till König och Dahlbo 091221 Där Nina redogör för ett möte med Crafoord och Tamer. Risk har bl a haft synpunkter på volatiliteten avseende jan, mars och dec i Odax där det skiljer mellan teoretisk volatilitet och implicit volatilitet. Till mejlet ät fogat en excelfil där effekten av en sänkning från teoretisk volatilitet till implicit volatilitet (rak) skulle få för effekt på resultatet. En sänkning i mars från 27,5 (teoretisk volatilitet) till 25 (implicit volatilitet) skulle påverka resultatet med c a 82.000.000 kr. Av mailkonversationen framgår att det ska bli ett möte med Dahlbo och König ska delta per telefon.
M sid 19-18	Mail från Nina Hernberg till Crafoord 091228 där hon konstaterar att han sänkt volatiliteten i Odax mars från 27,5 till 26 utan resultat effekt. Nina undrar vad som ”neutraliserat” resultat effekten. Crafoord svarar att han utnyttjat skewen när han köpt och sålt vissa instrument.
M sid 26-29	Två Mail 100107 .Diskussion om valda volatiliteten i Odax jan, mars och juni. Av bifogad excellista

	framgår bl a att volatiliteten i mars sänkts till 25
M sid 36-38	Mail 100108 där det framgår att det är fortsatta diskussioner kring volatilitet. Det framgår vidare att Dahlbo är intresserad av att veta vart de 80 MSEK "försvann" i anledning av "omstället" från 27,5-25 Odax mars.
M sid 37-38	Mejl till Mikael König med excellista där det beskrivs hur de 80 MSEK "försvann". Av excellistan framgår att förlusten på 80 MSEK har dolts med "volla vinst" med sammanlagt c a 79.000.000 kr i s k dag-1 resultat. HQ har gjort affärer på en volatilitet för att sedan omedelbart omvärdera den för att kunna utnyttja skewen för en vinst.
M sid 60-61	Mail till bl a Mikael König 100128 med Implicit och Teoretisk volatilitet utritade i plotterdiagram och VEGA Odax från 091230-090128
F sid 70-77	Risks kontroll av tradings värdering per 091230 där det framgår att man sänkt volatiliteten den 22 december från 27,5-25. Det framgår även att man sänkt OMXS januari från 27,5-22. Av sidan 74-75 framgår att positionerna i mars är stora och att Vega är 38 MSEK (se sid 76). Jmf ovan M sid 37-38.
Sida i FUP	Avser
J sid 79-82	Som visar att HQ använt icke observerbara marknadsdata

CDskiva/N. Underlag 1-2-3./Underlag från Carnegie../EBM resultat.. och FC transaktioner för EBM jmf med S2 sid 170 ff jmf med F sid 76	Som visar priset som HQ fick betala och vad de värderade kontrakten till avseende följande positioner vilket visar att HQ Bank gjort dag-1-vinster årets sista handelsdagar. <table border="1"><thead><tr><th>Call</th><th>Strike</th><th>Handelsdag</th></tr></thead><tbody><tr><td>10-mar</td><td>5800</td><td>30-dec-09</td></tr><tr><td>10-mar</td><td>6200</td><td>28-29dec-09</td></tr><tr><td>10-jun</td><td>6200</td><td>30-dec-09</td></tr><tr><td>10-jun</td><td>6400</td><td>29-dec-09</td></tr></tbody></table> <table border="1"><thead><tr><th>Put</th><th></th><th></th></tr></thead><tbody><tr><td>10-mar</td><td>5700</td><td>28-dec-09</td></tr></tbody></table>	Call	Strike	Handelsdag	10-mar	5800	30-dec-09	10-mar	6200	28-29dec-09	10-jun	6200	30-dec-09	10-jun	6400	29-dec-09	Put			10-mar	5700	28-dec-09
Call	Strike	Handelsdag																				
10-mar	5800	30-dec-09																				
10-mar	6200	28-29dec-09																				
10-jun	6200	30-dec-09																				
10-jun	6400	29-dec-09																				
Put																						
10-mar	5700	28-dec-09																				

Som visar att HQ vid tillämpningen av sina värderings och redovisningsprinciper använder icke observerbara marknadsdata och som leder till en skillnad mellan marknaden och HQs antaganden

Genomgång i HQ AB i anledning av årsredovisningen 2009

I sid 107 ff	Styrelseprotokoll i HQ AB 091201 där det framgår att Mattias Arnelund under v 51 skulle informera styrelsen om hur bankens tradingportfölj utvecklats sid 108, Bilaga 1 sid 110 framgår portföljen inte utvecklats och att detta lett till diskussioner om principer och rutiner avseende teoretisk värdering och ackumulerat resultat trading sid 140, Intäkts kostnadsanalys under rubriken visioner sid 170 och vision och strategi 172, budget 2010 för bla Investment banking Investment Banking sid 184 och redogörelse för värderings- och eskaleringsprocessen sid 187 där det framgår att det är teoretisk volatilitet och teoretiskt värde som bokförs (jmf med resonemangen vid styrelsemötet 100129)
--------------	--

<p>I sid 99-110 och tilläggsprotokoll 2 202, 204 och 208</p>	<p>Styrelseprotokoll i HQ AB 100129 med bilaga från Dyrefors där det framgår att principerna som det redogörs för innebär ett visst avsteg från IFRS. KPMG har inte noterat några väsentliga avvikelser från beskrivna principer. KPMGs rekommendationer bl a Se över <u>instruktioner</u> för värdering av finansiella instrument för den externa finansiella rapporteringen med avsikten att ge en <u>så tydlig och fullständig vägledning som möjligt</u> och som därmed kan ligga till grund för värderingen och Risk-funktionens kontroller. Överväg att frånga antagandet om rak volatilitet</p> <ul style="list-style-type: none">• För instrument som handlas på en aktiv marknad: Använd implicit volatilitet som finns att tillgå i marknaden.• För instrument som inte handlas på en aktiv marknad. Se över principerna för att härleda volatiliteten (t ex systemstöd som genererar ett volatilitetstäck))• Validera värderingsmodeller regelbundet genom en jämförelse med aktuella observerbara marknadstransaktioner i samma instrument t ex genom uppföljning av s k dag 1- resultat <p>Tilläggsprotokoll 2 Säkerhetskrav sid 202, Rapport q 4 angående tradingresultatet sid 204 och 208</p>
--	---

Som visar att den av HQ tillämpade metoden strider mot regelverket och att man inte vidtagit de rekommendationer som KPMG framförde i januari 2009 jmf med

Handlingar och mejl där företrädare för KPMG varit inblandade

T 4 sid 108-109	Mejl från KPMG november -09 och januari -10
H2 sid 43-44	Mail mellan Anders Torgander och Johan Dyrefors 100125 där Torgander använt marknadsdata som Colin Martin och Peter Rothwell uppfattar som nivå 1 eller 2. Edgen uppskattas till 298-323 MSEK kronor.
H2 sid 3-12	Sammanfattande granskning av KPMG 100310 där det bl a framgår att den av HQ valda metoden strider mot IAS 39
S1 sid 7 och 10 Särskild sammanställning KPMG	Där det framgår att KPMG har synpunkter på HQs värdering och bedömer att stora delar är värderat med icke observerbara marknadsdata.
H1 sid 20-21	Möte mellan KPMG och HQ 090713 där tradingen och redovisningen diskuteras
H1 sid 22-23	Möte mellan KPMG och HQ 090915 där tradingen och redovisningen diskuteras
H1 sid 24-30	Möte mellan KPMG och HQ 091022 där tradingen och redovisningen diskuteras
H1 sid 31-40	Möte i KPMG och mellan KPMG och HQ 091104 där tradingen och redovisningen diskuteras
H1 sid 41-68	Möte mellan KPMG och HQ 091109 där tradingen och redovisningen diskuteras
H1 sid 69-76	Möte mellan KPMG och HQ 100115 där tradingen och redovisningen diskuteras
H1 sid 123-129	Sammanställning 091219 av KPMG HQs revisionsutskott arbete

H1 sid 131-138	KPMGs redovisningsexpert synpunkt till bl a Dyrefors angående utkast till årsredovisning 100302
H2 sid 13	Mejl 091106 inom revisorsteamet med bilagor där det framgår att man bedömer att HQ inte använder vedertagna modeller för att bedöma volatiliteter som inte är direkt observerbar för en viss strike eller löptid.
H 2 sid 21	Mejl 091113 från KPMG till HQ där olika förslag på åtgärder angående värderingen av derivat bekräftas.
H2 sid 22-26	Mejl 091116 med tillhörande presentation inom revisorsteamet. PP skulle dras för Dyrefors
H2 sid 169-181 H2 sid 27-30 och H2 sid 3-	HQ granskning av värdering till verkligt värde av finansiella instrument daterad 090121.Mejl mellan KPMG och deras experter i England i januari 2010 och KPMGs sammanfattning och granskning daterad 100310 där det bl a framgår att det sätt som HQ väljer volatilitet inte är tillräckligt och att back testing innebär att visa att den teoretiska värderingen instrument för instrument inte avviker från marknaden och att HQ inte gör detta test. Av KPMGs granskningar av värderingen 2008 och 2009 framgår att granskaren från KPMG anser att alla instrument är värderade utifrån egna antaganden.

Vilket sammantaget visar att HQ använt icke observerbara marknadsdata när de värderat jmf med

Övrigt

Sida i Fup	Avser
T 5 s 50-55	PM och tillhörande handlingar från Lönström som han i september 2009 föredragit för Mats Qviberg.

T 8 sid 290 f f	Exempel på innehåll som styrelsen i HQ Bank AB och Mats Qviberg fick varje dag från i vart fall 091015 och framåt.
F	Volatilitets och tradingavstämningar som skickades till Mikael König.
F	Risks kontroll av tradings värdering som gicks igenom på styrelsemöten i HQ Bank AB
M sid 31-34	Exempel på riskrapport som gick till bl a König varje dag
T7 sid 225	Exempel på kallelse till måndagsmöte från Mats Qviberg till Fredrik Crafoord, Mikael König och Stefan Dahlbo
T 7 sid 214-216	Mejlkonversation sep 2008 om kapital och säkerheter där Qviberg är inblandad och som visar att han är inblandad i HQ Banks tradingverksamhet
T 7 sid 197-202	Mejlkonversation i början av augusti 2009 angående limitöverdrag där Qviberg bl a mejlar till Crafoord ”Bra för det är svårt för styrelsen att klarera sådant som de inte har en susning om. Q” som visar att han är inblandad i HQ Banks tradingverksamhet
T 7 sid 218	Mejlkonversation september 2009 där Mats Qviberg är inblandad i anledning av eventuell rekrytering till HQ Bank
T 7 sid 5-7, 11-10 och 12, 13-15, 16-17.	SMS 2008 mellan Crafoord och Qviberg angående avvecklingsportföljen och tradingens resultat som visar att Qviberg är inblandad och har synpunkter på HQ Banks trading och dess värdering
T 7 sid 22-57 särskilt sid 22-23, 27-28	SMS 2009 mellan Crafoord och Qviberg angående avvecklingsportföljen och tradingens resultat som visar att Qviberg är inblandad och har synpunkter på HQ Banks trading och dess värdering.
T 7 sid 58-60 jmf med sid 27-28	SMS 2009-12-30 mellan Crafoord och Qviberg angående

	<p>avvecklingsportföljen och tradingens resultat som visar att Qviberg är engagerad och har synpunkter på HQ Banks trading och dess värdering. Av sms 091230 kl 18:39 framgår att Crafoord meddelar en förlust om -13 MSEK kr p g a nedskrivningar i samråd med risk (jmf med formuleringen den 091123 kl 18:18 använder Crafoord liknande förklaring d v s – 5 eftersom man i samråd med risk tog en nedskrivning på – 8 MSEK. Av ett sms skickat av Crafoord samma kväll 18:27 förklarar han att det betyder att Risk ville justera lite volatiliteter.) 091230 kl 19:16 skriver Crafoord ett sms till Qviberg att ”inget är hugget i sten”. Kl 19:19 skriver Crafoord ett sms till Qviberg om att ”Det är dock viktigt att Agneta står bakom ett bokslut”. som visar att Qviberg är inblandad och har synpunkter på HQ Banks trading och dess värdering</p>
--	--

Övriga styrelseprotokoll HQ BANK AB

Sida i FUP	Avser
I sid 132	Styrelseprotokoll 090122 bilaga flera möten med KPMG om värderingen tradingportföljen. KPMG har inte signalerat några ändringar av resultat.
I sid 140-147	Styrelseprotokoll i banken 090324 bilaga till Likviditeten påverkas av säkerhetskrav p g a trading sid 143. Ett flertal överdrag av O/N redovisas för perioden sid 145. Värderingstekniken IAS 39. Det informeras bl a om att det lagts ned osannolikt mycket tid på värderingen inför år 2008 och att ändringar diskuteras för att bättre uppfylla IAS 39. Portföljen har delats upp.
I sid 148-150	Styrelseprotokoll i banken 090519 sid 149. Mikael König informerar om

	tradingen.
I sid 176ff	Styrelseprotokoll 091125 tradingmandatet justeras. ONR justeras. Atos oberoende granskning av Risk Management daterad 090828 genomgicks och diskuterade. Uppdrag till König. Trading använder mycket av likviditeten för sina säkerhetskrav. Styrelsen har fortlöpande informerats om ställning och resultat i portföljen. Kommentar om möte med KPMG och att Risk ska utifrån statistik från marknadsplatserna ta fram en nivå som kan betraktas som aktiv.
I sid 211 ff och M sid 60-36	Styrelseprotokoll 100128. ONR behandlas. Styrelsen har löpande informerats om portföljen. Trading använder en stor del av tillgänglig likviditet för säkerheter. Risks kontroll av värderingen och definitionen på aktiv marknad och nivåindelningen presenteras. Revisonutskottet kommenterar årsredovisningen och värderingen av tradingen. Presentation av positionernas vega

Övriga styrelseprotokoll HQ AB

I sid 79-83	Styrelseprotokoll i HQ AB 090605 i bilaga till detta ackumulerat resultat tradingen
Tilläggsprotokoll 2 sid 1-54	Styrelseprotokoll i HQ AB 090818 4§ där König redogjort för sina överväganden rörande del av tradingportföljen som är under avveckling. Bilaga ackumulerat resultat trading och bilaga till detta där det redogörs för HQ Banks verksamhet bl a tradingen och avvecklingsportföljen sid 24 och tradingens resultat sid 26
Tilläggsprotokoll 2 sid 55-101	Styrelseprotokoll i HQ AB 091012 i bilaga till detta redogörelse av dotterbolagets verksamhet bl a

	likviditet sid 65, ackumulerat resultat tradingen sid 79, säkerhetskravet derivat sid 80 och bilaga 2 om tradingen.
Tilläggsprotokoll 2 107ff	Protokoll 091201. Arnelund åtar sig att informera om tradingportföljen v 51

Som i allt ovan sammantaget styrker att HQs värderings och redovisningsprinciper och tillämpningen av dessa per definition leder fram till att HQ använder icke observerbara marknadsdata och att resultatet i årsredovisningen är fel och att de tilltalade känt till detta.

Felaktigt resultat Åp 2 a

Sida i FUP	Avser
N sid 10-11	Som bl a visar på dag 1 resultat baserat på teoretisk värdering (Invested, MV Theor = Unreal.Res(th)), dag 1 resultat baserat på marknadspriser (observerbara marknadsdata (Invested, MV(market)=Res(mkt/th), teoretisk volatilitet (act.vol) och implicit volatilitet (imp.vol). Avseende Odax som finns 091230 (obs positionen har förändrats fram till 091231). Samtliga positioner har tagits mellan 090930-091231.
N sid 3	Som visar bl a skillnaden mellan teoretisk volatilitet (Act.Vol) och implicit volatilitet (Imp.Vol), Vega, Act. Vol-Imp.vol*Vega och edgen.
J sid 96	Där man räknat fram skillnaden mellan den teoretiska värderingen vid årsskiftet och vad det sedan blev till att banken värderade instrumenten till 493 MSEK för högt vid årsskiftet.

CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/3	Mejl 100225 med tillhörande utkast till årsredovisningen Som innehåller följande sid 47. ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, har inte bedömts som materiellt och redovisas således direkt i resultatet.” Där det framgår att HQ gör en kvantifiering av att de bryter mot IAS 39. JMF med
CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/5	Mejl 100312 till HQ med tillhörande utkast till årsredovisningen som innehåller följande på sid 47 ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, redovisas direkt i resultatet. En periodisering av dag-1 resultatet över kontraktets löptid har givet handels omfattning inte bedömts som väsentlig.” Där det dels framgår att det avser värderingar med icke observerbara marknadsdata eftersom man skriver om periodisering och dels att HQ gör en kvantifiering av att de bryter mot IAS 39. JMF med
T1 sid 192-196	Mejl från KPMG till Anneli Eklund på HQ 100315 där det framgår att en sammanhängande version av årsredovisningen i fredags (se föregående punkt100312) skickats till flera på KPMG
T 4 sid 98	Mejlkonversation om skrivningar i årsredovisningen100316 där det framgår att påståendet att ”rak volla” värdering inte påverkar resultatet är direkt fel

<p>CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/5/6</p>	<p>Mejl 100319 HQ med tillhörande utkast till årsredovisningen som innehåller följande på sid 47 "Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat "dag-1 resultat", redovisas direkt i resultatet." Där det inte framgår vilken värdering det gäller, att det är ett brott mot IAS 39 och att HQ inte kvantifierar felet. JMF med</p>
<p>H2 sid 3-12 jmf med H1 sid 8-9</p>	<p>Sammanfattande granskning av KPMG 100310 där bl a på sid 6 framgår att HQ inte kunnat presentera dokumentation som styrker att deras hantering av dag-1 och att denna avvikelse inte utgör ett väsentligt fel. KPMGs synpunkter på Årsredovisningen 2008 där KPMG upplyser om att man i revisionen 2009 avseende dag-1 vinster ska verifiera att dessa belopp inte är väsentliga. JMF med</p>
<p>S1 sid 2</p>	<p>Mejl från Göran Arnell till Dyrefors 100309 där det framgår att Arnell inte kommer att ge Clearance på IFRS Review. Avseende årsredovisningen 2009 i anledning av synpunkter från Torgander på värderingen av optioner i koncernen. Ett möte hölls den 10 mars. Någon Clearance lämnades aldrig (förhör med Göran Arnell)</p>

Jmf med E 2 sid 71 där Dyrefors expert Malmqvist anser att resultateffekten baserad på HQs redovisade värden 091231 och externt inhämtade marknadsdata för marsoptionerna med förfall den 19 mars 2010 är - 500 MSEK.

Sida i Fup	Avser
H1 sid 86-97	Dyrefors svar till revisorsnämnden 2011-02-04. Där han prövar om HQs valda volatilitet för Odax med förfall i mars, juni och december 2010 är rimliga. Vilket visar att man måste göra flera egna antaganden för att komma fram till HQs volatilitetsantaganden. När det gäller junipositionen kommer Dyrefors till volatilitetsantagande som är 3,65 högre än HQs antagande. Positionen har - 40 MSEK i vega. Dyrefors konstaterar att skillnaden mellan HQs och hans värdering är 145 MSEK. Jmf med

Sida i FUP	Avser															
CDskiva/N. Underlag 1-2-3../Underlag från Carnegie../EBM resultat.. och FC transaktioner för EBM jmf med S2 sid 170 ff	Som visar priset som HQ fick betala och vad de värderade kontrakten till avseende följande positioner som visar att HQ Bank gjorde dag-1-vinster de sista handelsdagarna Call <table border="0"> <tr> <td>10-mar</td> <td>5800</td> <td>30-dec-09</td> </tr> <tr> <td>10-mar</td> <td>6200</td> <td>28-29dec-09</td> </tr> <tr> <td>10-jun</td> <td>6200</td> <td>30-dec-09</td> </tr> <tr> <td>10-jun</td> <td>6400</td> <td>29-dec-09</td> </tr> </table> Put <table border="0"> <tr> <td>10-mar</td> <td>5700</td> <td>28-dec-09</td> </tr> </table>	10-mar	5800	30-dec-09	10-mar	6200	28-29dec-09	10-jun	6200	30-dec-09	10-jun	6400	29-dec-09	10-mar	5700	28-dec-09
10-mar	5800	30-dec-09														
10-mar	6200	28-29dec-09														
10-jun	6200	30-dec-09														
10-jun	6400	29-dec-09														
10-mar	5700	28-dec-09														
T 8 sid 77	Tabell 6 där det framgår att Theta för Odax positionen 091230 var 5,8 MSEK d v s positionen sjunker med 5,8 MSEK ”över natten”. Tabell 7 där HQs andel av Odax i %															

Som i allt visar att HQ använt icke observerbara marknadsdata vid värderingen och därför inte fick bokföra vinster direkt mot resultatet, till styrkande av att HQ AB redovisat ett felaktigt för högt resultat avseende HQ Bank ABs trading.

All ovanstående bevisning åberopas också till styrkande av att de tilltalade som upprättat eller skrivit under handlingar eller på annat sätt varit delaktiga i mejlkommunikation o s v på ett erforderligt sätt har subjektiv täckning för de objektiva rekvisiten

Åtalspunkt 2 b

Sida i FUP	Avser
G sid 283 (se ovan åp 1)	Där det framgår att HQ AB i årsredovisningen 2008 upplyser vid värdering av instrument som handlas på en aktiv marknad om innehållet i IAS och lägger till ”I händelse av att HQ står för en betydande del av handeln i ett visst instrument påverkar detta bedömningen av huruvida marknaden för det specifika instrumentet är aktiv eller inte. Skälet till att denna omständighet beaktas vid bedömningen av marknaden för ett visst instrument är aktiv eller inte är att eliminera risken att enskilda handlare genom avvikande avslut påverkar marknadspris och i förlängningen bolagets värdering i resultat- och balansräkning.”
H del2 189 (se ovan åp 1)	I mail inom revisorteamet 090126 avseende revisionen årsredovisningen 2008 där det framgår hur HQ Bank AB definierar den i årsredovisningen egna betydande handeln som påverkar om det är en aktiv marknad eller inte. Definitionerna var ”minst 100 kontrakt omsatta per dag i minst 5 dagar av månadens sista två veckor (9 dagar)” och egentligen ville ha en annan definition ”minst 500 kontrakt” av aktiv marknad JMF med
E2 sid 141	Där det framgår att HQ saknade definition för aktiv marknad 2008 och att de i slutet av 2009 arbetade fram en.

I 68	Rekommendation till HQ AB i samband med genomgång av årsredovisningen 2008 i januari 2009 Använd observerbara marknadsdata i så stor utsträckning som möjligt i den externa finansiella rapporteringen, även om modellvärderingen ger i allt väsentligt samma värde. (jmf F sid 73 och 76 och 77 se nedan)
G sid 203 och 208 och 209	Där det framgår att HQ AB upplyser i årsredovisningen 2009 att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med IFRS och IASB (sid 203). På sid 208 upplyses om att finansiella instrument värderas och redovisas i koncernen i enlighet med reglerna i IAS 39. På sid 209 upplyser HQ AB om att det bästa beviset på verkligt värde är förekomsten av publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad och när sådan förekommer används de vid värderingen. Vidare så definierar HQ AB vad de bedömer är en aktiv marknad. De upplyser vidare att de använder implicit volatilitet vid värderingen av optioner där det finns en aktiv marknad. JMF med
C sid 15-19 (se ovan åp 1)	HQ Bank ABs tradinginstruktion där det inte finns någon definition av aktiv marknad. JMF med
C sid 97 (se ovan åp 1)	Powerpoint daterad 091117 avseende Granskning av intern kontroll 2009 HQ Bank AB där det framgår att banken uppmanas att ta fram principer och instruktioner för bestämmande av ”aktiv marknad” JMF med
R sid 102-104 (se ovan åp 1)	Mail från Agneta Norgren till Fredrik Crafoord 100114 där definitionen som återfinns i årsredovisningen 2009 presenteras JMF med

F sid 73 och 76 och 77	Tradings kontrollvärdering 091230 där de konstaterar att Odax med förfallomånad januari 2010 är aktiv enligt den nya definitionen och att banken ändå använder teoretisk värdering med rak volatilitet JMF med
M sid 49-51 (se ovan åp 1)	<p>Minnesanteckningar som Lönnström upprättat efter samtal med Dyrefors 25 januari 2010 som mailats till Mikael König</p> <p>”Måste beskrivas utförligt i ÅR</p> <p>HQs definition av aktiv marknad avviker från IFRS. Kan vara OK med tydlig beskrivning och dokumentation. (Fråga finns om vi tillämpar konsekvent) RISK gör försök att ex post stämma av mot marknaden. Det vore önskvärt med löpande dokumentation av dessa avstämningar. Önskvärt att alla stegen i bedömningarna dokumenteras och likaså varje värderingstillfälle. Skall ge en beskrivning av konsekvent beteende över tiden. Januariförfallet där vi en volla-parameter, har stämts av mot att tillämpa den varierande volla som finns i marknaden på olika prisnivåer. Skillnaden 1,2 Mkr (Ej signifikant)”</p>
H 2 sid 29	Där det framgår att de av KPMG anlidade engelska specialisterna anser att ett värde från en modell oavsett om värdet är nära det noterade inte kan anses vara nivå 1 och om man inte använder implicit volatilitet är det inte nivå 1. (Av aktuellt mejl framgår att specialisterna ”godkänner” definitionen av aktiv marknad, som sedan används för att i olika sammanhang motivera definitionen jmf med att deras uppfattning om nivå 1 och att historisk volatilitet inte kan användas utan

	justering inte har följts)	
H 2 sid 4	Skrivelse från revisorsteamets redovisningsspecialister 100310 angående sammanfattning av granskning av årsredovisningen 2009 där det framgår att banken inte tillämpat definitionen av aktiv marknad under 2009 och använt en teoretisk modell med rak volatilitet.	
E2 sid 141	Där KPMGs värderings- och redovisningsspecialister enligt Dyrefors konstaterat att HQ under 2008 saknade principer och instruktioner för bestämmande av aktiv marknad och att de i slutet av 2009 tagit fram en rimlig definition av aktiv marknad	
T 4 sid 81	Mejl November 2009 som visar att HQ använder en egna antaganden vid volatilitetsbedömningen och att det inte tillämpades en definition för aktiv marknad 2009	

Vilket sammantaget visar att HQ Bank AB inte har tillämpat definitionen av aktiv marknad under 2009. HQ Bank AB har istället använt teoretisk värdering och rak volatilitet vid värderingen som ligger till grund för redovisningen, tills styrkande av att HQ AB lämnat vilseledande uppgifter i årsredovisningen 2009.

All ovanstående bevisning åberopas också till styrkande av att de tilltalade som upprättat eller skrivit under handlingar eller på annat sätt varit delaktiga i mejlkommunikation o s v på ett erforderligt sätt har subjektiv täckning för de objektiva rekvisiten

H del 2 189(se ovan åp 1)	Mail inom revisorteamet 090126 avseende revisionen årsredovisningen 2008 där det framgår att HQ Bank AB i samband med årsbokslutet hade en ”minst 100 kontrakt omsatta per dag i minst 5 dagar av månadens sista två veckor (9 dagar)” och egentligen ville ha en annan definition ”minst 500 kontrakt” av aktiv marknad JMF med
H del 2 191	Där det framgår att tillämpningen av aktiv marknad 2008 innebär en övervärdering av de instrumenten med 24 MSEK kronor.
G sid 230	Där det framgår att HQ AB i årsredovisningen för 2008 inte redovisade några derivatinstrument i med publicerade prisnoteringar (aktiv marknad)
G sid 209 (se ovan åp 1)	Definitionen av aktiv marknad i årsredovisningen 2009. ”HQ anser att aktiv marknad föreligger om mer än 50 procent av HQ Banks position omsätts per dag, minst tre sådana dagar inträffar under en vecka och minst tre sådana veckor inträffat under den senaste 3-månadersperioden. Skälet till att aktivitetsnivån beaktas vid värdering är ambitionen att värderingen skall motsvara en representativ prisbild, och inte felaktigt påverkas av mindre transaktioner till avvikande marknadspris.”
T 1 sid 224-229	Som visar att skillnaden mellan teoretisk värdering och noterade priser på aktivt handlade optioner skiljer sig med + 4 MSEK 091231 -15 MSEK 100331 och – 8 MSEK 100427

Till styrkande av att de vilseledande uppgifterna i årsredovisningen för 2009 var ägnade att påverka bedömandet av företaget i ekonomiskt hänseende och därigenom medföra skada.

Åtalspunkt 2 c

Sida i FUP	Avser
C sid 95 och 98	Powerpoint från KPMG 091127 där de dels beskriver värderings- och redovisningshierarki och att dag 1 resultat endast får redovisas när värderingen görs utifrån observerbara marknadsdata. JMF med
G sid 208	Där det framgår att finansiella instrument värderas och redovisas i koncernen i enlighet med IAS 39 JMF med
G sid 209	Där HQ AB upplyser om att <i>"Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat "dag-1 resultat", redovisas direkt i resultatet"</i> .
G sid 230	Där det framgår att HQ redovisar stora delar av sina derivat i Nivå 3 teoretisk värdering med icke observerbara marknadsdata
T 263-265	Där det framgår hur mycket som olika banker redovisat i nivå 3 (teoretisk värdering med icke observerbara marknadsdata) i relation till eget kapital och totalt kapital

Antedaterad och inte kvantifierad

Sida i FUP	Avser
G sid 129	Årsredovisningen 2008 där hanteringen av dag -1 resultat hanteras <i>"Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat "dag-1 resultat", har inte bedömts som materiellt och redovisas således direkt i resultatet."</i>

	JMF med
H1 sid 9	KPMGs synpunkter på Årsredovisningen 2008 där KPMG upplyser om att man i revisionen 2009 avseende dag-1 vinster ska verifiera att dessa belopp inte är väsentliga. JMF med
CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/3	Mejl 100225 med tillhörande utkast till årsredovisningen Som innehåller följande sid 47. ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, har inte bedömts som materiellt och redovisas således direkt i resultatet.” Där det framgår att HQ gör en kvantifiering av att de bryter mot IAS 39. JMF med
CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/5	Mejl 100312 till HQ med tillhörande utkast till årsredovisningen som innehåller följande på sid 47 ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, redovisas direkt i resultatet. En periodisering av dag-1 resultatet över kontraktets löptid har givet handels omfattning inte bedömts som väsentlig.” Där det dels framgår att det avser värderingar med icke observerbara marknadsdata eftersom man skriver om periodisering och dels att HQ gör en kvantifiering av att de bryter mot IAS 39. JMF med
T 4 sid 98	Mejlkonversation om skrivningar i årsredovisningen 100316 där det framgår att påståendet att rakvollarvärdering inte påverkar

	resultatet är direkt fel
CD skiva/Epostkonton/Från Agneta Norgren/Sökningar i iFRS i mars 2013/5/6	Mejl 100319 HQ med tillhörande utkast till årsredovisningen som innehåller följande på sid 47 ”Det eventuella resultat som kan komma att uppstå vid värdering enligt teoretiska modeller när ett finansiellt instrument redovisas i rapporten över finansiell ställning för första gången, så kallat ”dag-1 resultat”, redovisas direkt i resultatet.” Där det inte framgår vilken värdering det gäller, att det är ett brott mot IAS 29 och att HQ inte kvantifierar felet. JMF med
T 1 sid 201-205	Mejl 100321 om text i årsredovisningen angående risknot
T sid 207-211	Utdrag ur årsredovisningen som påstås upprättad den 11 mars 2010
H2 sid 3-12	Sammanfattande granskning av KPMG 100310 där bl a på sid 6 framgår att HQ inte kunnat presentera dokumentation som styrker att deras hantering av dag-1 och att denna avvikelse inte utgör ett väsentligt fel.
S1 sid 2	Mejl från Göran Arnell till Dyrefors 100309 där det framgår att Arnell inte kommer att ge Clearance på IFRS Review. Avseende årsredovisningen 2009 i anledning av synpunkter från Torgander på värderingen av optioner i koncernen. Ett möte hölls den 10 mars. Någon Clearance lämnades aldrig (förhör med Göran Arnell)

Vilket visar att årsredovisningen är antedaterad och att HQ i sin slutliga version inte kan kvantifiera felet när banken bryter mot IAS 39, Vilket sammantaget visar att HQ AB inte har lämnat upplysning om att det strider mot IAS 39 vad avser instrument som är värderade utifrån en teoretisk

värdering där HQ Bank AB använt icke observerbara marknadsdata. HQ AB har inte redogjort för skälen för denna avvikelse. Avvikelsen beror på att HQ i praktiken saknade interna regler och definitioner för att kunna följa IAS och IFRS, till styrkande av att HQ AB lämnat en vilseledande uppgift som varit ägnad att påverka bedömandet av företaget i ekonomiskt hänseende och därigenom medföra skada.

All ovanstående bevisning åberopas också till styrkande av att de tilltalade som upprättat eller skrivit under handlingar eller på annat sätt varit delaktiga i mejlkommunikation o s v på ett erforderligt sätt har subjektiv täckning för de objektiva rekvisiten

Åtalspunkt 2 d

Sida i Fup	Avser
H1 sid 41 och 51-63	Möte mellan HQ Bank Risk och KPMG 091109 där nya upplysningskrav enligt IFRS 7 går igenom. Av presentationen framgår – förutom vad upplysningen ska innehålla - också att nivåtillhörigheten bestäms utifrån hur man kommit fram till verkligt värde för det finansiella instrumentet (sid 52). Vidare beskrivs bl a att förflyttningar in till och ut från nivå 3 samt av beskrivningen av orsaken till det ska anges (sid 60) och att det även ska upplysas om väsentliga förflyttningar mellan nivå 1 och 2 (sid 63). JMF med
T 242 - 257	Mail 100218 från Nina Hernberg till Agneta Norgren angående not 27 (IFRS 27B). Utkast till HQ ABs årsredovisning 2009 där det framgår att man förberett för upplysning enligt IFRS 27 B och tillhörande bilagor till mejlet. Jmf med
G sid 203	Där det framgår att HQ AB uppger att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med IFRS JMF med
G sid 163-244	HQ ABs årsredovisning 2009. Där det framgår att det inte finns en upplysning jml IFRS 27 B. JMF med

C sid 231 d och e	Där HQ Bank AB redogör för förflyttningar mellan olika nivåer som skulle ha ingått i upplysningen enligt IFRS 27B
C sid 222	Där HQ Bank redogör för att HQ AB inte lämnat alla upplysningar enligt IFRS 27B
G sid 230	Där det framgår att HQ Bank AB redovisar stora delar av sina derivat i Nivå 3 teoretisk värdering med icke observerbara marknadsdata
T 263-265	Där det framgår hur mycket som olika banker redovisat i nivå 3 (teoretisk värdering med icke observerbara marknadsdata) i relation till eget kapital och totalt kapital
S1 sid 10	HQ redovisning KPMGs synpunkter utkast 1

Vilket sammantaget visar att HQ AB underlåtit att lämna upplysningar enligt IFRS 7 p 27 B (nu IFRS 13 p 93). HQ AB har inte heller redovisat skälen för att HQ AB underlåtit att följa nämnda regel och redovisat den bedömda avvikelens effekt på varje post i årsredovisningen som skulle ha redovisats enligt kravet. Underlåtenheten att inte ge upplysningen beror på att HQ i praktiken saknade interna regler och definitioner för att kunna följa IAS och IFRS, till styrkande av att HQ AB lämnat en vilseledande uppgift som varit uppgifterna i årsredovisningen för 2009 var ägnad att påverka bedömandet av företaget i ekonomiskt hänseende och därigenom medföra skada.

All ovanstående bevisning åberopas också till styrkande av att de tilltalade som upprättat eller skrivit under handlingar eller på annat sätt varit delaktiga i mejlkommunikation o s v på ett erforderligt sätt har subjektiv täckning för de objektiva rekvisiten

Sida i FUP	Avser
T 258-262	Årsredovisningar 2009 med upplysningar IFRS 27 B för Nordea, Swedbank, Handelsbanken, SEB och Carnegie

Till styrkande av att andra banker 2009 redovisade enligt IFRS 27B

Åp 3

Jag menar att det enda som skiljer värderingen från 2009 är att man försöker tillämpa definitionen på den aktiva marknaden. När det gäller värderingsprinciper i övrigt är de desamma. Bokföringen har inte ändrats.

Sida i FUP	Avser
F sid 80-86	<p>Risks kontroll av tradings värdering per 2010-03-31</p> <p>DAX</p> <p>April (23%) värderas teoretiskt av trading ca 9 procentenheter högre än implicit volatilitet för ATM optioner (14%). Marknaden är till stora delar aktiv. <i>Risk kan inte verifiera tradings värdering. I enlighet med IAS 39 och HQ:s antagna riktlinjer för aktiv marknad bör värderingen för hela månaden sänkas från 23% till 14%. Detta ger en resultateffekt på ca -15,3 mSEK (vega 1,7 mSEK).</i></p> <p>Maj (20%) värderas teoretiskt av trading ca 4 procentenheter högre än implicit volatilitet för ATM optioner (16%). Marknaden är inaktiv. Då vegaexponeringen för maj är negativ innebär tradings teoretiska volatilitet en försiktig värdering (negativ resultatpåverkan). <i>Risk avstyrker inte tradings värdering.</i></p> <p>Juni (20%) värderas teoretiskt av trading ca 3 procentenheter högre än implicit volatilitet för ATM optioner (17%) men 5 procentenheter lägre än implicit volatilitet för den aktivt handlade option som påvisats (25%). Marknaden är till stora delar inaktiv. Positionerna är stora och vega för juni uppgår till ca 58 MSEK. <i>I enlighet med IAS 39 och HQ:s antagna riktlinjer för aktiv marknad bör värderingen för den aktivt handlade optionen ändras till nivån för implicit volatilitet, dvs från</i></p>

20% till 25%. Detta ger en resultateffekt på ca +4,5 mSEK (vega 0,9 mSEK). Risk avstyrker inte tradings värdering för övriga optioner med förfall i juni.

December (17%) värderas teoretiskt av trading ca 2 procentenheter lägre än implicit volatilitet för ATM optioner (ca 19%) och ca 5 procentenheter lägre än den aktivt handlade option som noterats (ca 22%). Betydelsen av den uppvisade aktiviteten kan dock ifrågasättas då handeln (enligt HQ's uppsatta kriterier) endast varit aktiv i januari och februari. I mars har omsättningen varit blygsam. Marknaden är i övrigt till stora delar inaktiv. Positionerna är stora och vega uppgår till ca -41 mSEK.

I enlighet med IAS 39 och HQ:s antagna riktlinjer för aktiv marknad skall värderingen för den aktivt handlade optionen ändras till nivån för implicit volatilitet, dvs från 17% till 22%. Detta ger en resultateffekt på ca -15,5 mSEK (vega -3,1 mSEK). Risk kan acceptera tradings värdering mot bakgrund av att aktivitet för denna option påvisats under januari och februari och inte i mars. Risk avstyrker inte tradings värdering för övriga optioner i december, då volatilitetskurvan är nedåtgående och återstående tid till förfall är relativt lång.

OMX

April (19%) värderas teoretiskt ca 3 procentenheter högre än implicit volatilitet på ATM nivån (16%) och ca 4 procentenheter högre än implicit volatilitet för den aktivt handlade option som påvisats. Marknaden är

	<p>bara delvis aktiv. <i>I enlighet med IAS 39 och HQ:s antagna riktlinjer för aktiv marknad bör värderingen för den aktivt handlade optionen ändras till nivån för implicit volatilitet, dvs från 19% till 15%. Detta ger en resultateffekt på ca -0,8 mSEK (vega 0,3 mSEK). Risk avstyrker inte tradings värdering för övriga optioner med förfall i april.</i></p> <p>Maj (18%) värderas teoretiskt av trading i linje med implicit volatilitet för ATM optioner. Marknaden är inaktiv. <i>Risk avstyrker inte tradings värdering.</i></p> <p>Juni (17%) värderas teoretiskt av trading i linje med implicit volatilitet för ATM optioner. Marknaden är inaktiv. <i>Risk avstyrker inte tradings värdering.</i></p> <p>Juli (16%) värderas teoretiskt av trading ca 5 procentenheter lägre än implicit volatilitet för ATM optioner. Marknaden är inaktiv. Volatilitetskurvan är nedåtgående. <i>Risk avstyrker inte tradings värdering.</i></p> <p>Oktober (16%) värderas teoretiskt av trading ca 4 procentenheter lägre än implicit volatilitet för ATM optioner. Marknaden är inaktiv. Volatilitetskurvan är nedåtgående och återstående tid till förfall är relativt lång. <i>Risk avstyrker inte tradings värdering.</i></p> <p>Januari 2011 (16%) värderas teoretiskt av trading ca 6 procentenheter lägre än implicit volatilitet för ATM optioner. Marknaden är inaktiv. Volatilitetskurvan är nedåtgående och</p>
--	---

återstående tid till förfall är relativt lång. *Risk avstyrker inte tradings värdering.*

Den totala resultateffekten av ändringar enligt ovan, vilket följer IAS 39 och HQ's uppställda riktlinjer för värdering när en aktiv marknad (representativ prisbild) är för handen, blir enligt alternativ 1 nedan *inklusive Odax dec* och enligt alternativ 2 *exklusive Odax dec* (mSEK);

Alternativ 1)

Odax april	-15,3
Odax juni	+4,5
Odax dec	-15,5
OMX april	-0,8
Totalt	-27,1

Alternativ 2)

Odax april	-15,3
Odax juni	+4,5
Odax dec	0
OMX april	-0,8
Totalt	-11,6

/ 2010-04-11

Tillägg 2010-04-20

Den 13 april gav Mikael König och Stefan Dahlbo Risk ett uppdrag att särskilt granska värderingen av Odax D6300 genom att kontrollera resultatet av den transaktion som gjordes 2010-

	<p>03-31 kl 16.22. Transaktionen, ett köp av 5000 kontrakt, resulterade i en orealiserad värderingsvinst på ca 11,2 mSEK per 2010-03-31.</p> <p>Den totala resultateffekten blir enligt alternativ 2b) nedan om april justeras för det orealiserade resultatet av denna transaktion.</p> <p>Alternativ 2b)</p> <table border="1"><tr><td>Odax april</td><td>-11,2</td></tr><tr><td>Odax juni</td><td>+4,5</td></tr><tr><td>Odax dec</td><td>0</td></tr><tr><td>OMX april</td><td>-0,8</td></tr><tr><td>Totalt</td><td>-7,5</td></tr></table> <p>/2010-04-20</p> <p>Jmf med</p>	Odax april	-11,2	Odax juni	+4,5	Odax dec	0	OMX april	-0,8	Totalt	-7,5
Odax april	-11,2										
Odax juni	+4,5										
Odax dec	0										
OMX april	-0,8										
Totalt	-7,5										
H 1 sid 29 och F sid 66-67	Grafer över historisk volatilitet avseende Odax och OMXS30 där volatiliteten från mitten av 2005 framgår.										
T 1 sid 81-168 och Cdiskiva /Källmaterial/N/underlag från carnegie.. EBM resultat 2010-mar	Sammanställning förfall och resultatfiler										

Sida i Fup	Avser															
T 12 sid 11-12	100331 framgår det att implicit volatilitet för Odax köptionen ATM med striken 6100 för tiden apr-dec är stigande medan HQs valda raka volatilitet är sjunkande <table border="1"> <thead> <tr> <th>Slutmånad</th> <th>Implicit</th> <th>HQ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>10-apr</td> <td>14,44</td> <td>23</td> </tr> <tr> <td>10-maj</td> <td>17,62</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>10-jun</td> <td>18,07</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>10-dec</td> <td>20,25</td> <td>17</td> </tr> </tbody> </table>	Slutmånad	Implicit	HQ	10-apr	14,44	23	10-maj	17,62	20	10-jun	18,07	20	10-dec	20,25	17
Slutmånad	Implicit	HQ														
10-apr	14,44	23														
10-maj	17,62	20														
10-jun	18,07	20														
10-dec	20,25	17														

Som sammantaget visar att HQ använder icke observerbara marknadsdata vid värderingen.

T 4 sid 125-126	Mejlkonversation i januari 2010 som visar att HQ använder en egna antaganden vid volatilitetsbedömningen
T4 sid 92-93, 94-96	Mejl februari 2010 som visar att HQ använder egna antaganden vid volatilitetsbedömningen
F	Volatilitetsavstämningar och tradingavstämningar och risks synpunkter på tradings värdering allt för 2010
T8 sid 297-312	Styrelsemail som de tilltalade fick varje dag
T 7 sid 220	Mejlkonversation mars 2010 där Qviberg får klagomål från en kund. Han vidarebefordrar mejlet till Crafoord och uppmanar Crafoord att ta tag i det direkt och rapportera till Qviberg. Crafoord svara ”Det har största prio”
T7 sid 226	Kallelse till måndagsmöte från Mats Qviberg till Fredrik Crafoord, Mikael König och Stefan Dahlbo
T 7 sid 61- 166särskilt sid 92-93, 105, 108-109, 110-111,	SMS angående tradingresultat från Crafoord till Qviberg

Styrelseprotokoll HQ Bank AB

I sid 225ff	100413 Trading använder en betydande del av tillgänglig likviditet för säkerheter. Redogör för extrakrav på säkerhet från SEB graf sid 236-237) Redogör för trading och överdrag i för stor omfattning. Styrelsen har fortlöpande informerats om ställning och resultat i portföljen Redogörelse för IKU (intern kapitalutvärdering)
-------------	--

Styrelseprotokoll HQ AB

<p>I sid 99-110 och tilläggsprotokoll 2 202, 204 och 208</p>	<p>Styrelseprotokoll i HQ AB 100129 med bilaga från Dyrefors där det framgår att principerna som det redogörs för innebär ett visst avsteg från IFRS. KPMG har inte noterat några väsentliga avvikelser från beskrivna principer. KPMGs rekommendationer bl a Se över <u>instruktioner</u> för värdering av finansiella instrument för den externa finansiella rapporteringen med avsikten att ge en <u>så tydlig och fullständig vägledning som möjligt</u> och som därmed kan ligga till grund för värderingen och Risk-funktionens kontroller. Överväg att frånga antagandet om rak volatilitet</p> <ul style="list-style-type: none">• För instrument som handlas på en aktiv marknad: Använd implicit volatilitet som finns att tillgå i marknaden.• För instrument som inte handlas på en aktiv marknad. Se över principerna för att härleda volatiliteten (t ex systemstöd som genererar ett volatilitetstäcke)• Validera värderingsmodeller regelbundet genom en jämförelse med aktuella observerbara marknadstransaktioner i samma instrument t ex genom uppföljning av sk dag 1- resultat <p>Tilläggsprotokoll 2 Säkerhetskrav sid 202, Rapport q 4 angående tradingresultatet sid 204 och 208</p>
--	---

T2 sid 228 ff och 236, 253 och 266	Styrelsemöte 15 april 2010 då bestäms att en grupp bestående av Dahlbo, Lagerstam och Lönnström ska biträda König i de frågor som rör tradingportföljen. Q 1 går igenom sid 253 ff. Revisionsutskottet rapporterar om tradingresultatet
T2 sid 296 T 8 sid 267 ff	Styrelsemöte 17 maj 2010 tradingportföljen diskuteras. Lagerstam (se T8 sid 267 ff) väckte frågan att det finns anledning att ompröva HQs principer för värdering. Forcerad avveckling beslutas. Ej ompröva värderingsprinciperna. Lagerstam har avvikande uppfattning i den frågan
T2 sid 300 ff jmf med F sid 63-69	Styrelseprotokoll 100525, 100530, 100604, 100606, 100607, 1006014 där det bl a framgår att Lagerstam avgått, att det av Lenner & Partners presentation för styrelsen framgår att det är HQ AB som beslutat att avveckla sin tradingportfölj och ett förslag om nyemission om 559 MSEK kr och att förlusten enligt ett till protokollet fogat pressmeddelande uppgår förlusten på tradingverksamheten till 200 mkr (jmf med sid 394). Jmf med trading och volatilitetsavstämningar 100531. Vilket visar att HQ inte har identifierat dag-1-resultat (jmf ovan) och att HQ använder icke observerbara marknadsdata.

Som i allt ovan sammantaget styrker att HQs värderings och redovisningsprinciper och tillämpningen av dessa per definition leder fram till att HQ använder icke observerbara marknadsdata och att resultatet i Q 3 är fel och att de tilltalade känt till detta.

Felaktigt resultat åp 3

Sida i FUP	Avser
Tilläggsprotokoll 12 sid 11-12	Positioner 030330 Som visar Som bl a visar på dag vinster baserat på icke observerbara marknadsdata -teoretisk värdering (Invested, MV Theor = Unreal.Res(th)), dag 1 resultat baserat på marknadspriser (observerbara marknadsdata (Invested, MV(market)=Res(mkt/th), teoretisk volatilitet (act.vol) och implicit volatilitet (imp.vol).
F sid 56-60	Där det framgår att det föreligger en skillnad på värdering enligt marknaden jmf med HQs teoretiska värdering och att Vega är stor. Och att Edgen uppgår till över 500 MSEK kronor.

Q 1 resultatet för trading 2010 sid 369 och 377 jmf med E 2 sid 71 där Dyrefors expert Malmqvist anser att resultateffekten baserad på HQs redovisade värden 091231 och externt inhämtade marknadsdata för marsoptionerna med förfall den 19 mars 2010 är - 500 MSEK kronor.

Som i allt visar att HQ använt icke observerbara marknadsdata vid värderingen och därför inte fick bokföra vinster direkt mot resultatet, till styrkande av att HQ AB redovisat ett felaktigt resultat för högt resultat avseende HQ Bank ABs trading.

All ovanstående bevisning åberopas också till styrkande av att de tilltalade som upprättat eller skrivit under handlingar eller på annat sätt varit delaktiga i mejlkommunikation o s v på ett erforderligt sätt har subjektiv täckning för de objektiva rekvisiten

Bevisning avseende att HQ Bank ABs riskfunktion inte varit fristående och oberoende

2008 utses Fredrik Crafoord till vice verkställande direktör i HQ Bank AB. Han blir också chef för Investment Banking där tradingavdelningen – som han tidigare var chef för - finns organisatoriskt. Tamer Torum blir chef för

tradingavdelningen. Fredrik Crafoord och inte tradingavdelningen har ansvaret och mandatet för den sk avvecklingsportföljen eller FC-portföljen tilläggsprotokoll 4 sid 72 mejl 090212 från König till Agneta Norberg chef för risk. Fredrik Crafoord är ansvarig för avvecklingsportföljen fram till maj 2010 och trading har inte mandat för portföljen.

Vilket visar att avvecklingsportföljen inte omfattas av HQs instruktioner och att i VDs frånvaro

- *Fredrik Crafoord som har mandatet och ansvaret för avvecklingsportföljen - som ställföreträdare för VD - skulle ha Risk direkt underställd sig och*
- *Att det vid en eskalering vid oenighet mellan Crafoord och Risk frågan – enligt eskaleringsprocessen – skulle prövas av Crafoord. Jmf med*

Sida i Fup	Avser
C sid 15	HQs tradinginstruktion där det framgår att det är chefen för trading som är ansvarig för handeln i HQ
C sid 38-39	Arbetsordning för risk där det framgår att de är direkt underställda VD och styrelse och rapporterar till dem
S 1 sid 30	En skiss på eskaleringsprocessen som finns. Vid oenighet ska frågan underställas VD och sedan styrelsen (jmf händelsen efter 21 december mötet 2009 M sid 28 ff och 36 ff).
<i>tilläggsprotokoll 4 sid 72</i>	<i>mejl 090212 från König till Agneta Norberg chef för risk. Fredrik Crafoord är ansvarig för avvecklingsportföljen fram till maj 2010 och trading har inte mandat.</i>

Sida i Fup	Avser
M sid 43 och R 74-76	Mejl från Norgren till König 100108 och 100118 med Risks synpunkter på tradings värdering 091230 som bifogad fil där det under slutsats framgår att Risk inte kan till fullo verifiera att portföljens värdering är korrekt, att Risk anser att värderingen av Odax mars 2010 <i>kan ifrågasättas</i> och att risk har diskuterat värderingen

	med Trading. FC och TT vidhåller utan ytterligare argument sin uppfattning. Jmf med
M sid 52	Mejl 100128 från Hergren till König och från König till bl a Dahlbo och Lönnström där det under slutsats framgår att ovanstående ifrågasättande inte finns med jmf med
Tilläggsprotokoll 4 sid 94-95	Där det framgår att Norgren som är chef för risk blir ombedd av König att inte störa Fredrik Crafoord

Sida i FUP	Avser
T 4/Källmaterial/FCG/USB 1/3 Granskat Material/HQ Bank AB Interna Kapitalutvärdering ingivet till Finansinspektionen 11 dec 2007 sid 5(15) och 7(15)	Planerade förändringar är att lägga egenhandeln avseende trading i en hedgefond. Före den förändringen bedöms marknadsrisken till 57 MSEK kr och efter en sådan förändring till 30 MSEK kr. Tillsammans med
B sid 6	Där det framgår att HQ Bank 2009 och 2010 bedömt marknadsrisken till 33 MSEK kronor JMF med
I sid 155	Där det framgår att HQ Bank AB den 18 augusti 2009 höjer O/N Risk från 40 MSEK till 150 MSEK
I sid 45	Styrelseprotokoll i banken 090324 bilaga till Ett flertal överdrag av O/N Risk redovisas för perioden sid 145.
Källmaterial/USB Nina/Styrelsemail 2009/ Dagsmail styrelsen oktober/	Där det framgår O/N Risk överdrag den 16, 19 och 20 oktober
B sid 6 (Grundmaterialet finns ATOS I sid 186 ff och FIs akt T 5 1-48)	Finansinspektionens sammanfattning av sin granskning av riskfunktionen och Atos granskning av riskfunktionen
G sid 230 jmf med F sid 76-77	Där det framgår att i årsredovisningen redovisas en känslighetsanalys med utgångspunkt från en vega-analys och där en

	förändring av volatiliteten på 5 % på instrument värderade i nivå 3 uppgår till +/- 55 MSEK jmf med en förändring av volatiliteten på 5 % av Odax med förfall i mars skulle innebära +/- 185 MSEK kr, med förfall i juni +/- 200 MSEK kr, c 5800 med förfall mars +/- 70 MSEK kr och c 6200 med förfall i mars +/- 80 MSEK kronor, F 6200 med förfall i juni +/- 240 MSEK kronor F 7000 med förfall i juni +/- 260 MSEK kronor.
--	---

Till styrkande av att HQ Bank inte haft en fristående och oberoende riskfunktion och interna rutiner för att bedöma risken och följa upp FC-portföljen.

Bevisning kring utredning av FI

Sida i Fup	Avser
Tilläggsprotokoll 5	<p>FIs 080107 sid 21 Omfattningen på bankens handel med komplexa produkter.</p> <p>Banken har idag en tradingbok med ett marknadsvärde på ca 3,5 mnkr. Av boken är ca 25 % värderade med en teoretisk modell. Banken gör ett par tusen transaktioner per dag och av dessa är ca 200 optionsaffärer.</p> <p>Tradingen inom banken har fått en allt mindre betydelse för resultatet och det har också gått sämre för tradingen det senaste året. Det är enligt handlarna svårare att tjäna pengar på "vanlig" trading. Banken har därför fattat ett beslut att lägga över tradingen i en hedgefond för att kunna erbjuda de anställda nya utmaningar.</p> <p>Fis utgångspunkter sid 13 080204."Vår bedömning är baserad på</p>

	<p>bankens nuvarande volymer och risknivåer.”</p> <p>Iakttagelser sid 16 ”Risk management-funktionen söker ut de instrument där skillnaden överstiger 100 000 kr. Dessa är sällan fler än fem st.”</p> <p><i>FI:s synpunkter angående rapporteringen till styrelsen</i></p> <p>FI anser att banken här inte uppfyller de allmänna råden eftersom rapporterna saknar information om riskexponering och resultatinformation i relation till risken. Vidare så anser vi utifrån det vi har sett, att bankens styrelse får mycket detaljerad information inom ett antal områden medan viss viktig information saknas. Detta anser vi medför att styrelsen måste ha svårighet att få en total bild av den sammantagna risken och dess koppling till den löpande intjäningen från tradingen.</p> <p>FI 080916 sid 34-36 där det framgår att FI inte är nöjd med alla svaren utan kommer att följa upp under tillsyn.</p> <p>Fu Sid 38</p> <p>”Uppföljning av hur metoden fungerade:</p> <p>Finns underlag till förbättring av metodstöd?</p> <p>Vad fungerade – vad fungerade inte? (besvaras av undersökningsteamet-/undersökningsledare)</p> <p>Metoden fungerade ganska bra.</p> <p>Tidsåtgången blev dock lång pga HQs förhållningar”.</p> <p>JMF MED</p>
--	---

Tilläggsprotokoll 4 sid 102 och G sid 150 och 230	(T4) Där det framgår att edgen i snitt per dag 2007 var 198 och 2009 var den 513. (G) 100% är värderade med teoretisk värdering 2007 och 2008 och en övervägande del 2009.
E1 sid 245	Yttrande från FI till revisorsnämnden där det framgår att FI p g a ”finanskrisåret” 2008 aldrig genomförde någon redovisningsundersökning.

Tillsammans med att Carnegie avslutat sin handel 2009, utvecklingen på den finansiella marknaden 2008, byte av instrument från OMX till Odax som visar att förutsättningarna för HQs handel 2007 och 2009 inte går att jämföra med varandra och att FIs undersökning och bedömning 2007 är baserad på bankens nuvarande volymer och risknivåer, jmf med FIs beslut 100827, till styrkande av att FI inte granskat HQ Banks redovisning och att förhållandena är så förändrade att kritiken som framfördes av FI 080916 inte kan läggas till grund för att påstå att FI godkänt HQs hantering av komplexa instrument.

Handläggning

I detta mål känns det inte meningsfullt att uppskatta den totala tidsåtgången för förhandlingen. Jag bedömer att den tid som jag kommer att ta i anspråk med sakframställan, förhör med misstänkta och förhör med vittnen kommer att ta c a 10 dagar (6 timmar/dag)